

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
FLÜT EĞİTİMİNDE ÖĞRENCİLERİN PSİKO-
MOTOR ALAN HEDEF VE DAVRANIŞLARA
ULAŞMA DÜZEYLERİ**

Ayşegül ATAK YAYLA

Yüksek Lisans Tezi

T 94504

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

Haziran - 2000

DENİZLİ

**GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
FLÜT EĞİTİMİNDE ÖĞRENCİLERİN PSİKO-
MOTOR ALAN HEDEF VE DAVRANIŞLARA
ULAŞMA DÜZEYLERİ**

**Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tarafından Kabul Edilen
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

Ayşegül ATAK YAYLA

Tez Savunma Sınavı Tarihi: 03 / 07 / 2000

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Efe AKBULUT

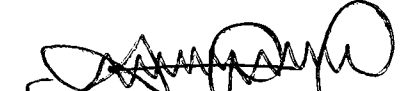
**Haziran - 2000
DENİZLİ**

**TC. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

TEZ SINAV SONUÇ FORMU

Bu tez tarafımızdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç.Dr.Hüseyin KIRAN
Yönetici

Yard.Doç.Dr.Efe AKBULUT
Danışman Üye

Yard.Doç.A.Aydın İLİK
Üye

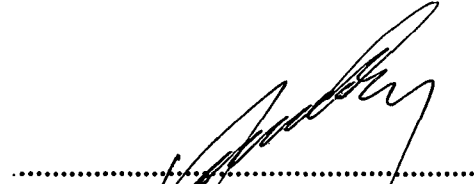
.....

Üye

.....

Üye

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu 'nun
18.07.2000 tarih ve 8-2.. sayılı kararıyla onaylanmıştır.

.....
Doç. Dr. Ferhat ERARI
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖNSÖZ

Müzik Öğretmeni yetiştiren kurumların başında, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları gelmektedir. Lise mezunu öğrencileri özel yetenek sınavı ile kabul eden bu okullar, dört yıllık bir sürede müzik eğitiminin genel kapsamı içinde ön görülen programıyla, müziksel işitme eğitimi, ses eğitimi, çalgı eğitimi, genel müzik bilgisi, müziksel yaratıcılık eğitimi gibi müzik eğitiminin ana branşlarına ek olarak pedagojik formasyonla desteklenmiş müzik öğretmeni yetiştirmeyi amaçlar.

Bu okulların eğitim programlarında çalgı eğitimi içinde yer alan flüt eğitimi incelendiğinde öğrencilerin performanslarının net bir şekilde değerlendirmeye tabi tutulmadığı gözlenmiştir. Bu yüzden flüt eğitiminde öğrencilerin psiko-motor alan hedef ve hedef davranışlara ulaşma düzeylerini saptamak amacıyla başlayan araştırma Haziran 2000`de tamamlanmıştır.

Bu araştırmanın gerçekleşmesinde beni yönlendiren ve önerilerde bulunan danışmanım Yrd.Doç.Dr.Efe AKBULUT`a, bilgi ve görüşlerine başvurduğum Prof.Dr.Ali UÇAN, Yrd.Doç.A.Aydın İLİK, Öğr.Gör.Müjdat GÜROL, Aynur ATALAN SAMAN`a, anketime katılan Öğr.Gör.Sevda GEDİK, Arş.Gör.Gülay CEYLAN`a ve sevgili eşim Fatih YAYLA`ya teşekkür ederim.

Ayşegül ATAK YAYLA

ÖZET

Bu araştırma Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Daları programlarında yer alan flüt eğitiminde, öğrencilerin psiko-motor alan hedef ve davranışlara ulaşma düzeylerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla ana çalgı flüt öğrencilerinin, temel olduğu öngörülen bu davranışları ne derecede gerçekleştirdikleri araştırılmış ve değerlendirilmiştir.

Müzik Eğitimi Anabilim Dalarında görev yapan dört flüt öğretmeni tarafından kırkbeş öğrencinin performansı göz önünde bulundurularak anket cevaplanmış ve bulgular istatistiksel işlemlerle tablolar haline getirilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre hedef ve davranışları genelde birinci ve ikinci sınıf öğrencileri orta, üçüncü sınıf öğrencileri iyi, dördüncü sınıf öğrencileri çok iyi düzeyde gerçekleştirdiği görülmüştür.

Ayşegül ATAK YAYLA

ABSTRACT

This research has been carried out for the determination of students, psychomotor domain target and behaviour level of reaching at the music departments of the educational faculties in flute education. For this purpose, that the basic behaviour of flute students and to what extent they have realized has been investigated evaluated in this study.

The questionnaire has been answered by four flute teachers working at the music departments of educational faculties in Türkiye. They evaluated the performance of 45 students. Their answers were evaluated by using statistical methods and the results were displayed in the tables.

According to the findings, it has been understood that target and behaviours have been realized at “middle level” by the students of first and second year, at “good level” by students of the third year and at “very good level” by the students of the fourth year. As a result, this target and behaviour have been realized on a large scale.

Ayşegül ATAK YAYLA

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İçindekiler.....	V
Çizelgeler Dizini.....	VIII

Birinci Bölüm **GİRİŞ**

1.1.EĞİTİM FLÜT ve FLÜTÜN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	1
1.1.1. İnsan ve Eğitim.....	1
1.1.2. Sanat ve Müzik Eğitimi.....	2
1.1.3. Flütün Teknik özellikleri.....	3
1.1.4. Flütün Tarihçesi.....	6
1.1.5. Ülkemizde Flüt.....	8
1.2. PROBLEM.....	10
1.2.1. Problem Cümlesi.....	13
1.2.2. Alt Problemler.....	13
1.2.3. Amaç.....	14
1.2.4. Önem.....	15
1.2.5. Sayılıtlar.....	15
1.2.6. Sınırlılıklar.....	15

İkinci Bölüm **YÖNTEM**

2. YÖNTEM.....	16
2.1. Araştırma Modeli.....	16
2.2. Evren ve Örneklem.....	16
2.3. Veri Toplama Araçları Ve Geliştirilmeleri.....	17
2.4. Verilerin Toplanması.....	18
2.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	18

Üçüncü Bölüm

BULGULAR VE YORUM

	Sayfa
3.BULGULAR ve YORUM.....	20
3.1. Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri.....	20
3.1.1. Birinci Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	20
3.1.2. İkinci Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	22
3.1.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	23
3.1.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	25
3.2. Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri.....	26
3.2.1. Birinci Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	26
3.2.2. İkinci Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	28
3.2.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	29
3.2.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	31
3.3. Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserleri seslendirme teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri.....	33
3.3.1. Birinci Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserleri seslendirme teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	33
3.3.2. İkinci Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserleri seslendirme teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	35
3.3.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserleri seslendirme teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	36

	Sayfa
3.3.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserleri seslendirme teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	38
3.4. Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri.....	40
3.4.1. Birinci Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	40
3.4.2. İkinci Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	43
3.4.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	46
3.4.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri.....	49

Dördüncü Bölüm

SONUÇ VE ÖNERİLER

4. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	52
KAYNAKÇA.....	53
ÖZGEÇMİŞ.....	54
EKLER	56

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa
Çizelge 2.1: Örnekleme Giren Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı.....	17
Çizelge 3.1.1: Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	21
Çizelge 3.1.2: İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	22
Çizelge 3.1.3: Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	24
Çizelge 3.1.4: Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	25
Çizelge 3.2.1: Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	27
Çizelge 3.2.2: İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	29
Çizelge 3.2.3: Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	30

Çizelge 3.2.4: Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	32
Çizelge 3.3.1: Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	34
Çizelge 3.3.2: İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	35
Çizelge 3.3.3: Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	37
Çizelge 3.3.4: Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	39
Çizelge 3.4.1: Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	41
Çizelge 3.4.2: İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	44
Çizelge 3.4.3: Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	47

Çizelge 3.4.4: Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....	50
---	----

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde, problem durumunun açıklığa kavuşturulması amacıyla insan ve eğitim kavramlarından yola çıkarak müzik eğitimi, müzik eğitimi kurumlarındaki bireysel çalgı flüt eğitimi ve flütün tarihsel gelişimi ortaya konmuştur. Daha sonra flüt eğitiminde temel olduğu öngörülen psiko-motor (devinişsel) alan hedef ve davranışlar belirlenmiş, her sınıftaki öğrencinin belirlenen bu davranışlara ulaşma düzeyi ele alınmıştır. Bu aşamadan sonra araştırmayla ilgili problem durumu, amaç, önem, sayılılar ve sınırlılık belirtilmiştir.

1.1. EĞİTİM, FLÜT ve FLÜTÜN TARİHSEL GELİŞİMİ

1.1.1. İnsan ve Eğitim

İnsan; fiziksel, kimyasal, biyolojik ve psikolojik özelliklerle donanmış bir varlık olarak doğar. Doğduğu çevredeki doğal, toplumsal ve kültürel öğelerle yaşar ve bu öğelerle sürekli etkileşimde bulunur. Bu etkileşim süresince toplumsallaşır ve yaşadığı toplumun kültürünü benimser ve yaşam içindeki etkinliğini öğrenir.

İnsan düşünebilen ve muhakeme yeteneği olan bir varlıktır. Buna bağlı olarak öğrenme ve öğretme yetisi de gelişmiştir. Yaşadıklarının bir sonucu olan bilgileri özümseyip davranışlara dönüştürerek birbirlerini etkilemektedirler. Böylelikle insanlar arasındaki plansız eğitim süreci doğmaktadır. İnsan eğitiminde amaç istenilen davranışların bireye kazandırılmasıdır. Kazandırılan her davranış bir başka davranışı oluşturur ve bu etkileşim insanın yaşamı boyunca devam eder.

"İnsan eğiten ve eğitilebilen bir varlıktır. İnsan eğitimi davranış temeline dayanır. Davranış temeli üzerine oturur, kurulur ve davranış temeli üzerine işler."¹

"Eğitim ,bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişme meydana getirme sürecidir."² Bu sürecin sonunda bireye

---

¹ Ali UÇAN, *Müzik Eğitimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1997, s.8

² Selahattin ERTÜRK, *Program Geliştirme*, Ankara: Mateksan A.Ş., Aralık 1998, s.12

kazandırılan bilgi ve beceriler "davranış" olarak ortaya çıkmaktadır. Eğitim, genel olarak "formal ve informal eğitim" adıyla iki ana grupta ele alınabilir.

Belli amaca yönelik planlı ve programlanmış eğitim faaliyetlerine "formal eğitim" denir. Bu eğitim okullarda verilen eğitimdir. İnfomal eğitim ise belli başlı amaç ve plana sahip olmayan, yaşantısal öğretilere dayalı davranışları içerir. Birey, çevresiyle etkileşerek yeni davranışlar ortaya çıkmasını sağlar. Burada önemli olan kişinin etkileşimde bulunduğu çevredir.

1.1.2.Sanat ve Müzik Eğitimi

Formal eğitime bağlı olarak gelişen ve insanı bir bütün olarak alan modern eğitimi bilim eğitimi, teknik eğitim ve sanat eğitimi oluşturur. Bu üç öge birbirinden ayrı olarak düşünülemez. Böyle bir eğitimin amacı bireyi toplumsal ve kültürel açıdan ele alıp bedensel, ruhsal ve zihinsel yönden bir bütün olarak yetiştirmektir. Sanat eğitimi modern eğitimin üç ana boyutundan birini oluşturur ve "bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma sürecidir."

Sanat eğitimi fonetik, plastik ve dramatik sanatlar eğitimi olarak üç ana kola ayrılır. Müzik eğitimi fonetik sanatlar eğitiminin başlıca dallarından birini oluşturur. Müzik eğitimi "Bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma sürecidir."³

Müzik eğitimi temelde genel, özengen(amatör), mesleki(profesyonel) olmak üzere üç ana başlık altında toplanabilir. Genel müzik eğitimi bireye asgari düzeyde temel müzik kültürü kazandırır ve sağlıklı bir insanın yaşamı için gerekli müzik kültürünün herkese eşit olarak aynı oranda verildiği bir süreçtir. Özengen müzik eğitimi ise zorunlu olmayıp bireyin ilgi ve istekleri doğrultusunda müziği etkin olarak yaşamasını amaçlar. Burada önemli olan bireyin kendinin müziksel davranışlar edinme çabasıdır. Mesleki müzik eğitimi, müziğin bütünü yada bir kolunu meslek olarak seçen kişilere yöneliktir ve bu kişilerde eğitim süreci içerisinde belli birimleri oluşturmayı amaç edinmiştir. Bireyin ilgi ve tutumunun yanında müziğe olan yatkınlığı, müziksel algılama ve ifadesinin yeterliliği çok büyük önem taşır.

---

³ Ali UÇAN, İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1994, s.25

"Müzik sanatçılığı eğitimi, müzik öğretmenliği(eğitimciliği) eğitimi, müzik teknolojüğü eğitimi mesleki müzik eğitiminin başlıca dallarını(kollarını) oluşturur."⁴Burada alanı ne olursa olsun bireyin, dalının gerektirdiği şekilde gelişmesi ve uzmanlaşması sağlanır.

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi amaçlarına göre farklılık gösteren bir çok kurum tarafından yürütülmektedir. Bu kurumlar devlet konservatuvarları, güzel sanatlar fakülteleri ve eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dallarıdır. Bu kurumların amaçları sanatçı, bilimci, teknolog ve eğitimci yetiştirmektir.

İşleyişleri ve içerikleri açısından farklılık gösterebilir de bu okullardaki müzik eğitimi temelde şu boyutlardan oluşur:

a-Müziksel işitme eğitimi

b-Ses eğitimi

c-Müzik bilgisi eğitimi

d-Müziksel yaratıcılık eğitimi

e-Çalgı eğitimi

f-Müzik dinleme eğitimi

Müzik eğitiminde önemli bir yer tutan "çalğı eğitimi", eğitimin bilişsel ve psiko-motor(devinişsel) alanı oluşturup mesleğin gerektirdiği bilimsel performansa dayalı eğitim sürecidir.Çalgı eğitiminde öğrenciden beklenen, çalgıyı etkili bir biçimde kullanabilmesi ve bu becerisini geliştirmesidir. Öğrenci çalgı eğitimi yoluyla bilgi beceri ve yeteneklerini ortaya koyar. Çalgı eğitiminin amaç ve hedefleri içerisinde yapılan faaliyetlerin ve kazandırılması düşünülen davranışların müzik eğitimine paralel olması ve kazanılan davranışlara dayalı performansın süreklilik göstermesi gerekmektedir. Bu nedenle çalgı eğitimi müzik eğitiminin amaçlarına ulaşmada pozitif rol oynayan en önemli faktördür.

1.1.3. Flütün Teknik Özellikleri

Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda öğrenciye müziksel kişiliğini kazandıracak olan bir ana enstrüman ve

⁴ UÇAN, a.g.e., s.27

bunun yanında meslek yaşamında kullanabileceği enstrumanların eğitimi verilir. Bu okullarda "bireysel çalgı eğitimi" adıyla yaylı çalgı(keman, viyola, viyolonsel), piyano, gitar, tezeneli (mızraplı) çalgılar ve nefesli çalgılar öğretilir.

Müzik eğitiminde belirlenen amaca kullanılacak bir çalgı yardımıyla daha kolay ve sağlıklı biçimde ulaşılır. Flüt, bireyin çalgı, ses, zevk eğitimi ve yaratıcılığının gelişmesini sağlayan bir araçtır.

Tahta üflemeli çalgılar grubundan olan flüt üç parçanın birleşmesinden oluşan silindir biçiminde bir çalgıdır. Bu bölümler baş(ya da ağızlık), gövde ve kuyruk olarak adlandırılmıştır. Flütün borusu gövde ve kuyruk bölümünde silindir biçiminde olup bu silindirin çapı 1.9 cm.'dir. Baş bölümünde ise ağızlıktan başlayarak mantarla kapalı olan uca kadar çok hafif bir eğimle 2 mm.kadar daralır. Çalgının tüm uzunluğu 67.2 cm.'dir.

"Tüm üflemeli çalgılarda olduğu gibi tahta üflemeli çalgılarda da ses, boru içindeki havayı titreşime geçirmekle elde edilir. Boru içindeki havanın titreştirilmesi, tahta üflemeli çalgılarda üç ayrı yolla olur:

1-Doğrudan doğruya bir delikten üfleyerek (Flüt)

2-Tek kamışın insan soluğuyla titreşime geçirilmesi ve bu titreşimlerin boru içindeki havayı titreştirmesi (Klârinet)

3-Çift kamışın insan soluğuyla titreşime geçirilmesi ve bu titreşimlerin boru içindeki havayı titreştirmesi (Obua ve Fagot)"⁵.

Flütün en önemli ve hiç bir çalgıda olmayan özelliği insan ile çalgı arasında bir araç olmamasıdır.

Flütte boru içindeki havanın titreştirilmesi baş kısmındaki "ağızlık" adı verilen bir delikten üflenmesi yoluyla olur. Üflenen hava ağızlığın kenarına çarparak tüm hava kolonunu titreştirir ve böylece ses oluşumu sağlanır. Çıkan sesin yüksekliği borunun uzunluğuna bağlıdır. Boru uzadıkça ses pesleşir, boru kısaldıkça da tizleşir. Çalgının gövdesinde hesaplanarak açılmış delikler bulunur. Bu deliklerin tümü kapatıldığında boru içindeki hava kolonunun tümü titreşim yaptığından çalgı en kalın sesini verir. En alttan bir delik açılırsa borudaki titreşim yapan hava kolonu biraz kısaldığından ses de biraz tizleşir.

⁵Sayram Muhiddin AKDİL"Çalgı Bilgisi Notları"(Basılmamış Ders Notları, Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı)

Günümüzde nikel, gümüş, altın gibi çeşitli metallere veya metal alaşımlarından yapılan 20 yy.'ın başlarına kadar abanoz ,nar gibi sert ve dayanıklı ağaçlardan yapılıyordu.Metal olmasına rağmen tahta üflemeli çalgılar grubunda olmasının nedeni ses renginin diğer tahta üflemeli çalgılarla iyi kaynaşması ayrıca tekniğinin ve ses elde edilme biçiminin grubun diğer çalgılarıyla benzeşmesi olarak açıklanmıştır."*Tahta flütün en önemli özelliği ses renginin çok tatlı, yuvarlak ve olgun olmasıdır. Metal flüt bu nitelikleri bir ölçüde yitirmiş olmakla birlikte tahta flüte oranla teknik yönden çeviklik, ses niteliği yönünden ise parlaklık kazanmıştır. Özellikle ince seslerin(üçüncü oktav) elde edilişi metal flütte çok daha kolay ve güvenlidir.*"⁶

Flüt için yazılan notalarda sol anahtar kullanılır. Çalgının ses sınırı üç oktavdır.Sol anahtarında porte çizgisinin altındaki ek çizgiye yazılan "do" sesinden başlayıp üç oktavdan sonra "re,mi" seslerine kadar çıkabilir. Bazı flütlerde kuyruk bölümü biraz daha uzun yapılarak sol anahtarında portenin altındaki ek çizginin altına yazılan "si" sesinin elde edilmesi sağlanmıştır. Üç oktavlık genişlik içinde diatonik ve kromatik tüm sesler elde edilir. Flütün birinci oktav sesleri, do diyez sesine kadar kromatik olarak kuyruktan itibaren sıra ile açılmasıyla elde edilir. İkinci oktav sesleri de aynı perdelerden yalnız farklı üfleme biçimiyle elde edilir.

Tüm çalgılarda ve özellikle de tahta üflemeli çalgılarda her çalgının tüm ses genişliği içerisinde kendine özgü ses rengi olmakla birlikte kalın, orta ve ince sesleri arasında tını ayrılıkları görülür. "*Flüt üç tınlama bölgesine ayrılır. Do`dan La`ya kadar olan en kalın sesler ılık, pürüzlü, kadifemsi, havalı biçiminde tanımlanabilir. Orta ses bölgesinde La`dan bir oktav incedeki La`ya tüm orta sesler ipek gibi yumuşak ve tatlıdır.En güzel, en tatlı "Cantabile"(şarkı söyler gibi)ezgiler ve doğayı, kırları yansıtan flüt soloları bu ses bölgesinde yazılmıştır.*"⁷ Portenin üzerindeki ek çizgiye yazılan "la"dan tizlere çıkıldıkça sesler duru parlak ve keskin bir nitelik kazanır. Bu ses bölgesinde yazılan solo ezgiler çok etkili ve huzurlu bir hava yaratır. En tizdeki birkaç ses sert ve batıcıdır.Bu seslerin piano olarak elde edilmesi zordur.

Flüt üflemeli çalgılar içinde en çevik enstrumandır. Kromatik ve diatonik diziler gösterişli pasajlar çok hızlı tempolarda çalınabilir. Ayrıca uzak atlamalı

⁶ AKDİL a.g.ç

⁷ AKDİL a.g.ç

aralıklar, staccato pasajlar, tril ve tremololar, grupetto ve benzeri figürler flüte özgü kolaylıklardır.

Flüt, orkestralarda solo olarak geniş ezgilerin yanında en hızlı pasajları seslendirebilir. Doğayı yansıtan ezgiler genelde orta ses bölgesindedir. Kuş cıvıltıları ve neşeli pasajlar da ince ses bölgesinde yazılır. Bunun dışında arka planda gerekli armoniyi uzun seslerle veya çeşitli eşlik figürlerini sağlamada diğer üflemeli çalgılarla birlikte görev alır.

Günümüz orkestralarında normal flütün dışında iki flüt türü daha kullanılmaktadır. Piccolo(Fr.petite flute; İtal.flauto piccolo, ottavino; Alm.klaine flöte; İng.piccolo)normal flütün yarısı kadardır. Flütteki kuyruk bölümü küçük flütte yoktur. Bu yüzden do ve do diyez sesleri piccoladan elde edilemez. Bunun dışında ses genişliği, mekanizması ve çalınışı normal flütle aynıdır. Yalnız yazılan notaların duyuluşu bir oktav incedir. Genelde tınısı çok parlaktır. Alto flüt(Fr.Flute en sol; İtal.Flauto contralto; Alm.Alt flöte; İng.Alto flute)normal flütten daha uzun ve daha geniştir. Ses genişliği, mekanizması ve çalınışı aynıdır. En pesteki sesi "sol"dür. Ses rengi normal flüte göre daha koyu ve yuvarlaktır. Orkestranın sürekli üyelerinden değildir. Alto flütü Ravel, Stravinsky ve çağdaş bestecilerden bazıları kullanmışlardır.

1.1.4. Flütün Tarihçesi

Flütün tarihi ilk insanlara kadar uzanır. İlk insanlar içi boş kemiklere, boynuzlara yada ağaç parçalarına üfleyerek üflemeli çalgıların ilk örneklerini oluşturmuşlardır. Önce Mezepoyamya`da sonraları Asur ve Finike uygarlıklarında daha sonraları ise sırasıyla Eski Mısır`da, İbraniler`de, Çin`de, Eski Hint`te, Eski Yunan Uygarlığı`nda ve Eski Roma`da flüt benzeri çalgılara rastlanmıştır.

Eski Yunan Antik Çağı`nda Apollion Pallas, Pan...gibi tanrıların ilk üflemeli çalgıyı "flüt"ü bulduğu sanılmaktadır. Syrinx(pan flüt) çok kamışlı bir çalgıdır. Tanrı buluşu olarak tanınan bu çalgıya çoban çalgısı da denir. Aulos da "V"harfi gibi çifte kamışlı,zurna gibi sesi gür ve sert çalgıdır. Romalılar bu çalgılara ek olarak flüt ve trampeti de kullanıyorlardı. *"Flüt kavramına yakın çalgıya Phistula(Fistula)denir. Sonraları Fistula sözünden flare(üfleme)filinden ve soluk(ıslık)anlamında Flautus*

*sözcüğünden çıkma olan Flauta adı kullanılmaya başlandı. Bu sözcük bu gün İtalyanca`da flüt sözcüğünün karşılığı olarak kullanılmaktadır."*⁸

Rönesans Avrupası`nda flüt ailesinden düz flüt ve yan flüt olmak üzere iki tür kullanılıyordu. Düz flüt ilk çağlardan beri hemen her toplumda yaygın olarak görülmüştür. Fransızca " Flute a bec", İtalyanca "Flauto Dolce", İngilizce" Recorder", Almanca"Block flöte", Türkçe "Blok flüt"(dilli kaval) olarak adlandırılan bu çalgı günümüzde eğitim müziği alanında tüm dünyada yaygın biçimde kullanılmaktadır.

Avrupada flüt türünden "fifre" adında bir çalgı da kullanılıyordu. Altı delikli yan üflenen iki oktavlık ses genişliğine sahip bir İsviçre çalgısıdır. Hemen hemen bütün dillerde bu çalgının anlamı"ıslık"tır. Düz flüt ve fifre için ilk metod 1535 yılında Fontego`lu Silvestro Ganassi adlı flüt öğretmeni tarafından yazılmıştır. Düz flütler 1700`de bile yaygın idi.Sonradan 18.yy.`ın ilk yarısında keman ailesi gelişirken düz flüt gerilemiş ve yerine yan flüt çıkmıştır.

Yan flüt örneğine ilk kez İ.Ö 2.yy.da Erturya`da yapılmış bir kabartmada rastlanmıştır.16.yy da bu çalgıya "Flute Allemand"denmiştir. Kaynaklarda bu flütün bas flütün(sol), tenor flüt(re), la flüt(Flute Déchant) olmak üzere üç türünden bahsedilir. Onyedinci yüzyılda ünlü Fransız besteci Jean Baptiste Lully yan flüt için eser yazmış ve bazı operalarında flütü kullanmaya başlamıştır ve böylelikle çalgı yaygınlık kazanmıştır.

Ağaçtan yapılmış flütte perdeler çalgının gövdesinin üzerine açılmış deliklerden oluşuyordu ve baş kısmında "ağızlık" denen dudaklar için düşünülmüş bir bölüm yoktu.Flütün en pesteki sesi ise "re" idi. Flütün boyu biraz daha uzatılarak ve parmakların yetişebilmesi için deliklerin üzerine yaylı kapakcıklar yerleştirilerek en pesteki ses olan "do" elde edilmiştir. "Prusya kralı Büyük Frederick`in flüt öğretmeni olan Joachim Qantz,flütün mekanizmasına bazı yenilikler getirmiş ve üçyüz tane flüt konçertosu besteleyerek çalgının yayılmasını hızlandırmıştır."(A.Say)

Flütün yapı malzemesi olan ağacın çatlaması ve nefesin oluşturduğu nemden etkilenmesi nedeniyle yumuşak ve olgun bir ses oluşturmasına rağmen flütler çeşitli metallere yapılmaya başlanmıştır.

⁸A.Aydın İLİK, "Flüt Eğitimi Üzerine Bir Çalışma"(Basılmamış Ders Notları, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)

1832'de Münih'li çalgı yapımcısı Theobald Boehm flüte bu günkü mekanizmayı kazandırdı. 1847 yılında da getirdiği yeniliklerle metal flütteki delik sayısını 15'e, yüzük perde,kapalı perde ve manivelalı(yaylı) kapakcıkların sayısını 23'e çıkararak modern biçimine kavuşturmuştur. Kendi adıyla"Boehm Sistemi" olarak anılan bu mekanizma sistemi güzel ses niteliği ve tam bir entenasyon için deliklerin ses bilim(akustik) yönünden doğru yerlere ve istenilen genişlikte açılmasını sağlamıştır. Delikler üzerine doğal olarak açık duran kapaklar yerleştirilmiştir. Çalıcı, tüm delikleri kapaklar, miller, yaylar ve perdeler aracılığıyla kontrol etme olanağı bulmaktadır.

1.1.5.Ülkemizde Flüt

Türkiye'de flüt ilk kez 1826 yılında yeniçeri ocağının kaldırılması üzerine Nizam-ı Cedid ordusunun bando takımlarıyla girmiştir.II.Mahmut'un padişahlığı otuz yıl sürmüştür. Kendi dönemine kadar mehter müziği ve mehterane vardı. Mehter müziği nakkare, davul, zil, kös, zurna ve borulardan oluşuyordu. II.Mahmut 1826 yılında Vaka-i Hayriye(hayırlı olay) adıyla anılan tarihi olayın öncüsüdür. Bu dönemde bozulan ve dejenere olan Yeni Çeri Ocağı'nın kaldırılmasıyla mehter de kaldırılmış oldu. Askeri birliklerin yürüyüşlerine eşlik edecek bandoların görevlendirilmesi zorunluluğu ortaya çıktı. Bu amaçla hazırlıklarına 1827 yılında başlanan Mızıkai Hümayun 1831'de kuruldu. Bu okulun başına Guiseppe Donizetti (flütçü Donizetti Paşa) getirildi. Bu günkü Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın temelleri böylece atılmış oluyordu.

Donizetti Paşa, Abdülmecit, Abdülaziz, V.Murat uzun yıllar "I.Mızıkacılar Devri"ne(II.Mahmut Devri) rehberlik etmiştir. II.Abdülhamit'le beraber (1876-1909) "II.Mızıkacılar Devri"başlar. Guatelli Paşa döneminde ise tanınmış flüt sanatçıları Miliyaço Efendi, Sol Kolağası(İtalyan), Vensan(Fransız) ve Çelentano Efendi(piccolocu) dir. 1908'de meşrutiyetin ilanıyla saray mızıkası tekrar canlanmış, bu devirde klarinetçi Zati Bey, Mustafa Saffet Bey, flütist Nazım Bey, Saffet Atabinen, Faik Bey gibi yüksek rütbeli mızıkai subayları değerli hizmetlerde bulunmuşlardır. Saffet Bey devrin flüt virtiyözü idi. Bu devirde mi bemol flüt, fifre,

re bemol piccote bandoda ve orkestrada kullanılan algıladı. Daha sonra Saffet Atabinen yardımlarıyla Fransız metoduna ve flütte Boehm Sistemine geçildi.

II.Abdülhamit 1909`da otüzü yıllık saltanatıyla birlikte tahtını ve V.Mehmet`e bıraktı. V.Mehmet ve daha sonra VI.Mehmet`e kadar geçen dönem Osmanlı Devleti`nin parçalanış ve yıkılış dönemidir. Bu dönemde geçmişi bir yüzyıla dayanan Mızıka-i Hümayun kişisel çalışmalar ve çabalarla sayısı azalmış müzisyenlerin omuzlarına kalmıştır. Bu dönemde Saffet Atabinen, Zati Arca(önceleri flütüydü 1870`de klarineti oldu) Zeki Üngör gibi tanınmış virtiyöz ve sanatçıların üstün hizmetleri olmuştur.

İstanbulda şef Zeki Bey`in idaresinde konserler veren orkestra daha sonraları Ankara`da 11.03.1924`de ilk konserini Mustafa Kemal Atatürk`ün huzurunda verdi.

2 Nisan 1924`de ikinci konserini verdikten sonra 27.04.1924`de Atatürk`ün emriyle Ankara`ya yerleşti ve yeni orkestranın ismi "Riyaset-i Cumhur Musıki Heyeti"adıla Milli Savunma Bakanlığı`na bağlandı. Bu sıralarda orkestranın kadrosu kırakbeş-elli kadardı. Flüt grubunda grup şefi Kadri Özoan, şef muavini Ali Rıza Bey vardı. Bir yandan müzik öğretmeni yetiştirecek bir okulun açılması için girişim sürüyordu. Zamanın Milli Eğitim Bakanı Vafif ınar ve arkadaşları Atatürk`ün desteğini alarak Ankara`da Musıki Muallim Mektebi`ni kurmaya karar verdiler. Altı ay sonra 1 Kasım 1924`de bu karar gerçekleşmiş oldu, okul müdürlüğüne orkestra şefi Zeki Bey atandı.

Musıki Muallim Mektebi 1929 yılında beş yıllık ilk mezunlarını verdi. İlk flüt öğrencileri ise 1927-1928 ders yılında alındı. Öğretmenliğe yüzbaşi(sonradan yarbay)Kadri Özoan atandı. 1931 yılında ise ilk flüt mezununu verdi. İlk mezun Hüsamettin Ege oldu.

Çok sesli müzik alanındaki ilk gelişme hızının yetersiz görölmesi bazı önlemlerin alınmasını gerektirdi. Danışman olarak çağın ünlü bestecilerinden Paul Hindemith(1895-1963) Almanya`dan çağırılarak müzik eğitiminin batıya uygun bir düzeye sokulması hakkında verdiği raporlarla düşünce ve öğütlerinden yararlanılarak çalışmalar sürdürölmüştür. Bu düşünce ve öğütlerin ışığında Musıki Muallim Mektebi yeni bir düzene kavuşturulmuş, batı benzeri bir konservatuvar örgütü doğmuş(1936) öğretmen yetiştirme görevi ise 1926 yılında kurulan Gazi Terbiye Enstitüsünün müzik şubesine verilerek 1938-1939 öğretim yılında üç yıl önce

Almanya'dan gelen Prof.Eduard Zuckmayer'in şefliği altında, öğretmen yetiştirmek üzere iki yıllık öğretim ile hizmete sokulmuş oldu.

Ankara Devlet Konservatuvarı ise 1936 yılından itibaren sanatçılar yetiştirmeyi amaçlayarak senfonik orkestralara, opera ve balelere değerli sanatçılar vermeye başladı. Cumhuriyet Dönemi Ankara Devlet Konservatuvarı'nı bitiren flütçüler(orta devre)Turan ÜÇER(1941), Ali Saki ŞARIL(1945), Orhan ORTAÇ(1947), Şahin Tayyar YÜZAK(1950), İhan FAGALI(1951), Cahit KOPARAL(1951), Nidai TÜZEL(1953), Halil EKSERİYET(1954), Ümran PALALIOĞLU(1960)...gibi flütçüler sayılabilir.

Cumhuriyet Döneminde flüt eğitimini şu kurumlarda görüyoruz:

- a)Devlet Konservatuvarlarında(Ankara, İstanbul ve İzmir)
- b)İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarında
- c)İstanbul Belediye Konservatuvarında
- d)Bando, Mızıka Okullarında(Ankara)
- e)Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi(Ankara)

1.2.PROBLEM

Flüt eğitimi bireysel çalgı eğitiminin bir kolu olup öğretmen ve öğrenci arasında birebir gerçekleşen ve planlı olarak yürütülen eğitim sürecidir. Bu süreç içinde öğrenci flüt hakkında teknik bilgi ve beceriler kazanmaktadır. Öğrenci flüt eğitimi ile müzik edebiyatındaki eserlere daha erken ulaşarak müzik dinleme alışkanlığı edinecek, çalgısı ile yeni müzikleri oluşturma heves ve becerisine yönelerek yaratıcılık eğitimini de geliştirecektir.

Flüte başlama yaşı 12'dir. Ülkemizde ve dünyada sanatçı yetiştirmeyi amaçlamış konservatuvarlar ve müzik okulları 12 yaşında en geç 14 yaşından sonra öğrencileri flüt sınıflarına kabul ederler. Çünkü bu yaştaki öğrenciler doku, kas ve kemik gelişimlerini tamamlamamış oldukları için esnek ve yumuşaktırlar. Çalgı eğitiminde benimsetilmesi öngörülen davranışlar bu yaş grubundaki öğrenciye daha kolay ve daha çabuk kazandırılır. Zaman ilerledikçe gerginlik yerine yumuşaklık kazandırma çabası verilir.

Ülkemizde müzik eğitimi bölümleri gibi ilk ve orta öğretim okullarına müzik öğretmeni yetiştirmeyi amaçlayan okullarda çalgı eğitimi 17 yaşından sonra verilir. Bu okullardaki çalgı eğitiminin sanatçı yetiştiren okullardaki kadar ileri düzeyde olmaması sebebiyle eğitime başlama yaşı birinci derecede önemli değildir. Flüte başlama yaşı geç olsa da yeterli sayılabilir.

Flüt eğitiminde ele alınacak olan ilk konular flütü çalma pozisyonunda doğru duruş ve tutuş, diyafram nefesini doğru ve istenilen nitelikte kullanma ve buna bağlı olarak güçlü bir ton elde edilmesidir. Bunu takip eden süreçte etüd ve eserlerin seslendirme tekniklerine dikkat ederek çalınması, süslemelerin yapılarına uygun olarak çalınması, etüd ve eserlerdeki gürlük değişikliklerini doğru olarak seslendirilmesi, bütün oktavlarda temiz ve kaliteli bir ton elde edilmesi ve çaldığı etüd ve hız basamaklarına uygun olarak çalınması hedeflenen temel davranışlardır. Başlama aşamasından sonra üç oktavda diyez ve bemol sırasına göre bütün tonlarda bağlı ve dilli olmak üzere tüm tekniklerin ele alınmasıyla devam eden flüt eğitimi hedeflediği bu davranışlara, birlikte müzik yapma çalışmalarının desteğiyle ulaşmayı amaçlar.

Planlı eğitimin amacı öğrenciye belirlenen hedef sayesinde gerekli özellikleri eğitim yoluyla kazandırmaktır. "Hedef bir öğrencinin planlanmış ve tertiplenmiş yaşantılar sayesinde kazanması kararlaştırılan ve davranış değişikliği veya davranış olarak ifade edilmeye elverişli olan bir özelliktir."⁹ Belirginlik yanında düzenlilikte hedeflerin öğrenme faaliyetlerindeki katkısını istenilir yönden arttıracaktır. "Hedefler bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor olmak üzere üç ana alanda düşünülmüş ve bu alanlarda aşamalı sınıflama ayrıntılarına inilerek geliştirilmiştir. Aşamalı sınıflamada belli bir alana giren hedefler düzene sokulurken yalından karmaşığa doğru bir sıralama gözetilmiştir"¹⁰

"Bilişsel alan bilgilerle ve bilgilerden doğan zihin yetenekleriyle duyuşsal alan,duygu ve değerlerle; psiko-motor alan insanın kas ve zihin koordinasyonu ile yaptığı becerilerle ve onların temel öğeleriyle ilgilidir."¹¹

Psiko-motor alan ziraatle ilgili işler, endüstriyel sanatlar, teknik ve mesleki eğitim, askerlik, sekreterlik, iş idaresi, ev ekonomisi, şöförlük, pilotluk, beden

⁹ ERTÜRK, a.g.e., s. 25

¹⁰ ERTÜRK, a.g.e., s. 63

¹¹ M. Fuat TURGUT, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metodları,, Ankara: 1987, s. 120

eğitimi, m¼zik, dans, spor gibi yaratıcılık gerktiren faaliyetleri içeren çok geniş bir alandır.

"M¼zik eğitim programlarında öğrencilere kazandırılması öngör¼len becerilerin sadece devinişsel davranışlardan oluşması pek düşün¼lemez. Ayrıca bütün becerilerin bilişsel dayanakları olması yanında bir çok beceri de duyuşsal davranışlar doğurur."¹²

"Psiko-motor alandaki davranışların büyük çoğunluğu performans değerlendirmeleri adı altında ölç¼lmekte ve değerlendirilmektedir. Bir kişinin performansı ise bir iş veya işin parçaları yapılırken gözlenmekte veya ölç¼lebilmektedir. Bir kişinin bir işin yapımındaki performansı `belirli bir zamanda iş tamamlanırken veya tamamlandığında kişinin başarılı bir şekilde ortaya koyduğu çıktılarının kaydı` biçiminde (Kane, 1986, s.237) ve performans değerlendirilmesi de `birey hakkında karar vermek için sistematik gözlem yoluyla veri toplama süreci`olarak tanımlanmıştır.(Berk:1986)"¹³

"M¼zik eğitiminde çoğu kez müziğin bilgisinden çok hemen müziğin yapılmasına yönelmesinin temel nedenlerinden biri müzik denilince akla ilk gelen şeyin" seslendirme (yorunlama) ve besteleme sözcüklerinde özl¼ ifadesini bulan müziksel performans olmasıdır... Müziğin ilk varoluş sürecinde de eylemin bilgiden önce geldiği bilginin eylem sırasında yada sonunda oluştuğu bilinmektedir. Bu nedendir ki müzik eğitiminde performansın öncelikli bir yere sahip olduğu görüş¼ günümüz müzik eğitimcileri arasında da yaygın bir kabul görmektedir."¹⁴

Bireysel çalgı eğitiminde amaçlanan bireyin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor davranışlarının birlikte koordine edilerek geliştirilmesidir. Genelde çalgı eğitiminde özelde (yan)flüt eğitiminde en çok koordine olan davranışlar psiko-motor davranışlardır.

Eğitim Fak¼ltesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalları programlarında yer alan flüt eğitimi incelendiğinde her yıl ve döneme ait konuların başlıklar halinde verilmiş olduğu, öğrenciye kazandırılması düşün¼len hedef ve davranışlarınsa net ifadeyle ortaya konulmadığı gör¼lm¼ştür.

¹² TURGUT, a.g.ç., s. 162

¹³ Vahit BADEMCL, Performans Değerlendirme, Ankara: Gazi Kitapevi, Haziran 1998, s. 3

¹⁴ UÇAN, a.g.e.1994, s.85-86

Bu araştırma, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda flüt eğitiminde tüm sınıfları kapsayan ve temel olduğu öngörülen psiko-motor alan hedef ve davranışları oluşturarak, bu kurumlardaki flüt eğitimi derslerinde öğrencilerin gösterdikleri performansın daha net bir şekilde değerlendirilmesini sağlamak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın ana problem cümlesi de bu durumla ilgili olup ifadesi şöyledir:

1.2.1. Problem Cümlesi

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda(yan)flüt eğitiminde öğrencilerin psiko-motor alan hedef ve davranışlara ulaşma düzeyleri nedir?

2.2. Alt Problemler:

1. Flüt eğitiminde duruş ve tutuş pozisyonları açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışlara;

- 1.1. Birinci sınıf,
- 1.2. İkinci sınıf,
- 1.3. Üçüncü sınıf,
- 1.4. Dördüncü sınıf

öğrencilerinin ulaşma düzeyi nedir?

2. Flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışlara;

- 2.1. Birinci sınıf,
- 2.2. İkinci sınıf,
- 2.3. Üçüncü sınıf,
- 2.4. Dördüncü sınıf

öğrencilerinin ulaşma düzeyi nedir?

3. Flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirim teknikleri, tek dil "tu", çift dil "tu-ku" legato, staccato bağlı kesik, spiccato ve üçleme "tu-ku-tu" açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışlara;

3.1. Birinci sınıf,

3.2. İkinci sınıf,

3.3. Üçüncü sınıf,

3.4. Dördüncü sınıf

öğrencilerinin ulaşma düzeyi nedir?

4. Flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışlara;

4.1. Birinci sınıf,

4.2. İkinci sınıf,

4.3. Üçüncü sınıf,

4.4. Dördüncü sınıf

öğrencilerinin ulaşma düzeyi nedir?

1.2.3. Amaç

Bu araştırmanın amacı Müzik Eğitimi Anabilim Dalında, flüt eğitimi dersinde temel olduğu öngörülen psiko-motor alan hedef ve davranışların gerçekleşme düzeyini ortaya koymaktır. Araştırmanın amacına yönelik olarak ayrıntılı amaçları şöyle sıralayabiliriz:

1-Flüt eğitiminde temel olan psiko-motor alan hedef ve davranışları ortaya koymak.

2-Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında, flüt eğitiminde öğrencilerin belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışlara ulaşma düzeylerini saptamak.

1.2.4. Önem

Bu araştırma, flüt eğitiminde öğrencilerin öngörülen hedef ve davranışlara ulaşma düzeylerinin saptanarak değerlendirilmelerinin daha sağlıklı yapılabilmesi bakımından önem taşımaktadır.

1.2.5. Sayıtlar

Bu araştırmanın dayandığı temel sayıtlar:

- 1-Seçilen araştırma yöntemi araştırmanın amacına konusuna ve problem çözümüne uygundur.
- 2-Örneklem olarak bilinen grup evreni temsil edebilecek niteliktedir.
- 3-Veri toplamak için kullanılan araç ve teknikler araştırma için gerekli bilgileri sağlayabilecek niteliktedir.

1.2.6. Sınırlılıklar

- 1-Flüt dışındaki üflemeli çalgılar araştırmanın dışındadır.
- 2-Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi,Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları birinci,ikinci,üçüncü ve dördüncü sınıf ana çalgı flüt öğrencileri bu araştırmanın kapsamındadır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın amacına ulaşabilmesi, geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilebilmesi için alınan önlemler ayrıntılı olarak açıklanmış; araştırma modeli, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama aracı ve geliştirilmesi, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması konularına değinilmiştir.

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmanın yürütülmesinde *genel tarama modeli* kullanılmıştır. Araştırma ile Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında bireysel çalgı "flüt eğitimi"nde, öğrencilerin psiko-motor alan hedef ve davranışlara ulaşma düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma bu yönüyle betimsel bir çalışma niteliğindedir.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni, Türkiye'de güzel sanatlar eğitimi bölümlerinin müzik eğitimi ana bilim dallarında ana çalgı "flüt eğitimi"nde bulunan öğrenciler oluşturmaktadır. Bu evrenden random yoluyla seçilen üç okuldan 45 öğrenci örneklemi oluşturmaktadır. Örneklemde yer alan öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımı çizelge 3.1'de verilmiştir.

Çizelge 2.1 Örneklemeye Giren Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı

Sınıf Düzeyi	Öğrenci Sayısı	
	f	%
Birinci Sınıf	15	33,3
İkinci Sınıf	17	37,8
Üçüncü Sınıf	7	15,6
Dördüncü Sınıf	6	13,3
Toplam	45	100,0

Çizelge 2.1 incelendiğinde örnekleme katılan 45 öğrencinin yaklaşık 2/3'ünün birinci ve ikinci sınıf öğrencisi, diğerlerinin ise üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencisi olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Araçları ve Geliştirilmeleri

Öncelikle araştırmanın temellendirilmesi ve belirlenen amaçlara ulaşabilmesi için ilgili literatür taraması yapılmış ve elde edilen veriler yardımıyla Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında bireysel çalgı "flüt eğitimi"nde, öğrencilerin psiko-motor alan hedef ve davranışları tespit edilmiştir. Belirlenen bu hedef ve davranışlar uzmanlar yardımıyla gözlem formuna dönüştürülmüştür.

Gözlem formunun kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır.

Gözlem formunda yer alan her bir hedef ve davranış ön deneme sonuçları ve uzman görüşleri dikkate alınarak incelenmiş ve yeniden düzenlenmiştir. Gözlem formunda; Öğrencilerin flüt eğitiminde psiko-motor alan hedef ve davranışlara ulaşma düzeylerini belirlemek amacıyla toplam 8 hedef ve 39 hedef davranış yer almıştır.

2.4. Veriler ve Toplanması

Araştırmada, flüt eğitiminde mevcut sistemi oluşturan veriler ile örnekleme oluşturan grupların flüt eğitimindeki gelişme aşamaları değerlendirilecektir.

Bu değerlendirmeler için hazırlanan beş bölmeli ve sıralamalı ölçekte deneklerin psiko-motor hedeflerle ilgili özellikleri ölçebilmek için sekiz hedef ve bu hedeflerle ilgili davranışlar yer almaktadır. Ölçekte yer alan bu hedef ve davranışların ölçülmesi ve değerlendirilmesi öğretim dönemi sonunda alanla ilgili uzman kişiler tarafından öğrencilerin bu hedef ve davranışları gerçekleştirme derecelerini olumludan olumsuz doğru sıralanan ve kodlanan maddelere (x) koyarak işaretleyeceklerdir.

Ölçek hakkında bir fikir vermesi amacıyla iki ölçek maddesi aşağıda sunulmuştur:

	Çok İyi	İyi	Orta	Az	Çok Az
1-Vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak ne derecede dağıtıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
2-Bacak ve kol pozisyonunu istenilen nitelikte ne derecede alıyor?	( )	( )	( )	( )	( )

Öğrencilerin bu hedefleri gerçekleştirme dereceleri ölçekte sıralanan ve kodlanan maddelere uzmanların verdikleri puanlar üzerinden değerlendirilecektir. Ölçeklerin kodlanması üç müzik eğitimi anabilim dalındaki dört flüt öğretmeni tarafından gerçekleştirilmiştir.

2.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Ölçme araçları ile toplanan verilerin çözümlemesinde; Pentium III işlemcili, IBM uyumlu bir bilgisayardan yararlanılmıştır. Araştırmanın genel amacı çerçevesinde cevapları aranan alt amaçlara yönelik olarak toplanan veriler, önce veri kodlama formlarına işlenmiştir. Daha sonra bilgisayara aktarılan veriler üzerinde gerekli istatistiksel çözümler için SPSS (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır.

Anılan paket programdan yararlanarak;

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında bireysel çalgı "flüt eğitimi"nde yer alan öğrencilerin, psiko-motor alan hedef ve davranışlara ulaşma düzeylerini belirlemek için frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) değerleri kullanılmıştır.

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre hedeflere ulaşma düzeylerini belirlemek amacıyla kullanılan ölçek 5 li Likert Tipi bir ölçektir. Gözlenecek her bir hedef davranışın tamlik düzeyi 1.00 ile 5.00 arasında değişmektedir. Ölçeklerde yer alan aralıkların eşit olduğu (4/5) düşüncesinden hareket ederek seçeneklere ait sınırlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

<u>Seçenek</u>	<u>Sınırı</u>
Çok Az	(1) 1.00-1.80
Az	(2) 1.81-2.60
Orta	(3) 2.61-3.40
İyi	(4) 3.41-4.20
Çok İyi	(5) 4.21-5.00

Veriler çözümlenirken her bir hedef davranışa yönelik tamlik düzeyleri dikkate alınmıştır. Elde edilen veriler çizelgelere yerleştirilmiş ve çizelgeler yardımıyla yorumlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın alt problemler doğrultusunda bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. Alt problemlerde yer alan her bir soruya ilişkin bulgular bu bölümde tek tek ele alınmış ve yorumlanmıştır.

3.1. Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri:

Araştırmanın birinci alt probleminde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu alt problem doğrultusunda elde edilen bulgular sınıf düzeylerine göre verilmiştir.

3.1.1. Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın birinci alt probleminde ilk olarak birinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Çizelge 3.1.1'de birinci sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.1.1. Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-1 Flüt çalmaya ilişkin doğru bir bedensel duruş alabilme	1. Vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak dağıtma	1	6.7	1	6.7	4	26.7	9	60.0	-	-	15	3.40	.91	orta
	2. Bacak ve kol pozisyonunu istenilen nitelikte alma	-	-	-	-	8	53.7	7	46.7	-	-	15	3.46	.51	iyi
HEDEF-2 Flütü doğru ve istenilen nitelikte tutabilme	1. Flüt perdeleri üzerinde sol el tutuş şeklini doğru uygulama	-	-	2	13.3	1	6.7	10	66.7	2	13.3	15	3.80	.86	iyi
	2. Flüt perdeleri üzerinde sağ el tutuş şeklini doğru uygulama	-	-	-	-	5	33.3	8	53.3	2	15.3	15	3.80	.67	iyi
	3. Ağızlık üzerinde dudağı istenilen ve doğru nitelikte yerleştirme	-	-	2	13.3	5	33.3	7	46.7	1	6.7	15	3.46	.83	iyi
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												15	3.56	.61	iyi

Çizelge 3.1.1'de de görüldüğü gibi öğrencilerin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 3.40 ile 3.80 arasında değiştiği görülmektedir. Hedef-1'de yer alan "*vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak dağıtma*" davranışının ortalaması 3.40 ile "orta" kategorisinde yer almaktadır. Bununla birlikte bu davranışın "iyi" kategorisinin alt sınırına çok yakın olduğu da söylenebilir. Diğer davranışların ortalamasının ise 3.40'ın üzerinde olduğu ve "iyi" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-1 ve Hedef-2'de yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 3.56 olduğu ve "iyi" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum öğrencilerin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik psiko-motor alan hedef ve davranışları "iyi" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir.

3.1.2. İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın birinci alt probleminin ikinci boyutunda 2. sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik hedef ve davranışlara sahip olma düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çizelge 4.1.2.'de ikinci sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.1.2. İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzye
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-1 Flüt çalmaya ilişkin doğru bir bedensel duruş alabilme	1.Vücutun ağırlığını bacaklara eşit olarak dağıtma	1	5.9	4	23.5	2	11.8	10	58.8	-	-	17	3.23	1.03	orta
	2.Bacak ve kol pozisyonunu istenilen nitelikte alma	2	11.8	1	5.9	6	35.3	7	41.2	1	5.9	17	3.23	1.09	orta
HEDEF-2 Flütü doğru ve istenilen nitelikte tutabilme	1.Flüt perdeleri üzerinde sol el tutuş şeklini doğru uygulama	2	11.8	2	11.8	2	11.8	10	58.8	1	5.9	17	3.35	1.16	orta
	2.Flüt perdeleri üzerinde sağ el tutuş şeklini doğru uygulama	2	11.8	-	-	5	29.4	8	47.1	2	11.8	17	3.47	1.12	iyi
	3.Ağızlık üzerinde dudak istenilen ve doğru nitelikte yerleştirme	1	5.9	3	17.6	5	29.4	6	35.3	2	11.8	17	3.29	1.10	orta
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												17	3.30	.95	Orta

Çizelge 3.1.2'de de görüldüğü gibi ikinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde ortalamaların 3.23 ile 3.47 arasında değiştiği görülmektedir. Hedef-2'de yer alan "*flüt perdeleri üzerinde sağ el tutuş şeklini doğru uygulama*" davranışının ortalaması 3.47 ile "iyi" kategorisinde yer almaktadır. Bununla birlikte diğer davranışın ortalamalarının ise "orta" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

İkinci sınıf öğrencileri için Hedef-1 ve Hedef-2'de yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında, ortalamanın 3.30 olduğu ve orta" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum ikinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik psikomotor alan hedef ve davranışları "orta" düzeyinde gerçekleştirdiklerini göstermektedir. Söz konusu bu durum birinci sınıf öğrencilerinin davranışları gerçekleştirme düzeyleri ile karşılaştırıldığında birinci sınıf öğrencilerinin ikinci sınıflara göre daha başarılı oldukları söylenebilir.

3.1.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın birinci alt probleminin üçüncü boyutunda 3. sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik hedef ve davranışlara sahip olma düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çizelge 3.1.3.'de üçüncü sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.1.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-1 Flüt çalmaya ilişkin doğru bir bedensel duruş alabilme	1.Vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak dağıtma	-	-	-	-	3	42.9	4	57.1	-	-	7	3.57	.53	iyi
	2.Bacak ve kol pozisyonunu istenilen nitelikte alma	-	-	-	-	-	-	7	100	-	-	7	4.00	.00	iyi
HEDEF-2 Flütü doğru ve istenilen nitelikte tutabilme	1.Flüt perdeleri üzerinde sol el tutuş şeklini doğru uygulama	-	-	-	-	1	14.3	6	85.7	-	-	7	3.85	.37	iyi
	2.Flüt perdeleri üzerinde sağ el tutuş şeklini doğru uygulama	-	-	-	-	3	42.9	4	57.1	-	-	7	3.57	.53	iyi
	3.Ağızlık üzerinde dudağı istenilen ve doğru nitelikte yerleştirme	-	-	-	-	2	28.6	2	28.6	3	42.9	7	4.14	.89	iyi
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												7	3.82	.32	İyi

Çizelge 3.1.3'de de görüldüğü gibi üçüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde ortalamaların 3.57 ile 4.14 arasında değiştiği ve bütün davranışların "iyi" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Üçüncü sınıf öğrencileri için Hedef-1 ve Hedef-2'de yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında, ortalamanın 3.82 olduğu ve "iyi" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Üçüncü sınıf öğrencilerini birinci ve ikinci sınıflarla karşılaştırdığımızda, üçüncü sınıf ve birinci sınıf öğrencilerinin her ikisi de söz konusu davranışları "iyi" kategorisinde gerçekleştirmelerine rağmen, üçüncü

sınıf öğrencilerinin ağırlıklı ortalamalarının diğer iki sınıf düzeyinden yüksek olması bu öğrencilerin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik psiko-motor alan hedef ve davranışları daha iyi gerçekleştirdiklerini göstermektedir.

3.1.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın birinci alt probleminin dördüncü boyutunda 4. sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik hedef ve davranışlara sahip olma düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çizelge 3.1.4.'de dördüncü sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.1.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Duruş ve Tutuş Pozisyonlarına Yönelik Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzye
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-1 Flüt çalmaya ilişkin doğru bir bedensel duruş alınma	1.Vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak dağıtımına	-	-	-	-	3	50.0	3	50.0	-	-	6	4.50	.57	Ç.lyi
	2.Bacak ve kol pozisyonunu istenilen nitelikte alma	-	-	-	-	3	50.0	3	50.0	-	-	6	4.50	.57	Ç.lyi
HEDEF-2 Flütü doğru ve istenilen nitelikte tutabilme	1.Flüt perdeleri üzerinde sol el tutuş şeklini doğru uygulama	-	-	-	-	-	-	1	16.7	5	83.3	6	4.83	.40	Ç.lyi
	2.Flüt perdeleri üzerinde sağ el tutuş şeklini doğru uygulama	-	-	-	-	-	-	1	16.7	5	83.3	6	4.83	.40	Ç.lyi
	3.Ağızlık üzerinde dudak istenilen ve doğru nitelikte yerleştirme	-	-	-	-	-	-	2	33.3	4	66.7	6	4.66	.51	Ç.lyi
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												6	4.66	.49	Ç.lyi

Çizelge 3.1.4'de de görüldüğü gibi dördüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde yer alan duruş ve tutuş pozisyonlarına yönelik her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde ortalamaların 4.50 ile 4.83 arasında değiştiği ve bütün davranışların "çok iyi" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Dördüncü sınıf öğrencileri için Hedef-1 ve Hedef-2'de yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında, ortalamanın 4.66 olduğu ve "çok iyi" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Dördüncü sınıf öğrencilerini diğer sınıflarla karşılaştırdığımızda, dördüncü sınıf öğrencilerinin söz konusu hedef ve davranışları diğer sınıflardan çok daha iyi gerçekleştirdikleri anlaşılmaktadır.

3.2. Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri:

Araştırmanın ikinci alt probleminde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu alt problem doğrultusunda elde edilen bulgular sınıf düzeylerine göre verilmiştir.

3.2.1. Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın ikinci alt probleminde ilk olarak birinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.2.1'de birinci sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.2.1. Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzyey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-3 Diyafram nefesini doğru kullanabilme	1. Diyafram nefesini kullanabilmek için doğru ve istenilen vücut şeklini alma	-	-	3	20.0	2	13.3	8	53.3	2	13.3	15	3.60	.98	İyi
	2. Nefesi karın boşluğuna doğru alma	-	-	3	20.0	2	13.3	8	53.3	2	13.3	15	3.06	1.03	Orta
HEDEF-4 Düzyeyine uygun etüt ve eserleri doğru ve istenilen tonda çalabilme	1. Düzyeyine uygun etüt ve eserleri temiz çalma	-	-	4	26.7	2	13.3	9	60.0	-	-	15	3.33	.89	Orta
	2. Düzyeyine uygun etüt ve eserleri ton rengine uygun çalma	1	6.7	3	20.0	5	33.3	6	40.0	-	-	15	3.06	.96	Orta
	3. Düzyeyine uygun etüt ve eserleri ton ölçüsüne dikkat ederek çalma	1	6.7	4	26.7	9	60.0	1	6.7	-	-	15	2.66	.77	Orta
	4. Düzyeyine uygun etüt ve eserleri projeksiyon'a uygun çalma	1	6.7	3	20.0	7	46.7	4	26.7	-	-	15	2.93	.88	Orta
	5. Düzyeyine uygun etüt ve eserleri sesin kuvvetine dikkat ederek çalma	1	6.7	2	13.3	10	66.7	2	13.3	-	-	15	2.86	.74	Orta
	6. Düzyeyine uygun etüt ve eserleri vibrato'ya dikkat ederek çalma	6	40.0	2	13.3	3	20.0	3	20.0	1	6.7	15	2.40	1.40	Az
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												15	3.10	.70	Orta

Çizelge 3.2.1'de de görüldüğü gibi öğrencilerin flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 2.40 ile 3.60 arasında değiştiği görülmektedir. Hedef-4'de yer alan "düzyeyine uygun etüt ve eserleri vibrato'ya dikkat ederek çalma" davranışının ortalamasının 2.40 olduğu ve "az" kategorisinde yer aldığı; Hedef-3'te yer alan "diyafram nefesini kullanabilmek için doğru ve istenilen vücut şeklini alma" davranışının 3.60 ile "iyi" kategorisinde yer aldığı; diğer davranışların ise "orta" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-3 ve Hedef-4'te yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 3.10 olduğu ve "orta" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum öğrencilerin flüt eğitiminde yer alan nefes tekniği ve ton açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "orta" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir.

3.2.2. İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın ikinci alt probleminde ikinci boyut olarak ikinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.2.2'de ikinci sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.2.2'de de görüldüğü gibi ikinci sınıf öğrencilerin flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 2.52 ile 3.17 arasında değiştiği görülmektedir. Hedef-4'de yer alan "*düzyine uygun etüt ve eserleri vibrato'ya dikkat ederek çalma*" davranışının ortalamasının 2.52 olduğu ve "az" kategorisinde yer aldığı; diğer davranışların ise "orta" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-3 ve Hedef-4'te yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 2.84 olduğu ve "orta" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Çizelge 3.2.2. İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-3 Diyafram nefesini doğru kullanabilme	1. Diyafram nefesini kullanabilmek için doğru ve istenilen vücut şeklini alma	1	5.9	4	23.5	7	41.2	5	29.4	-	-	17	2.94	.89	Orta
	2. Nefesi karın boşluğuna doğru alma	1	5.9	7	41.2	5	29.4	4	23.5	-	-	17	2.70	.91	Orta
HEDEF-4 Düzeyine uygun etüt ve eserleri doğru ve istenilen tonda çalabilme	1. Düzeyine uygun etüt ve eserleri temiz çalma	1	5.9	4	23.5	4	23.5	7	41.2	1	5.9	17	3.17	1.07	Orta
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserleri ton rengine uygun çalma	2	11.8	6	35.3	2	11.8	6	35.3	1	5.9	17	2.88	1.21	Orta
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserleri ton ölçüsüne dikkat ederek çalma	1	5.9	7	41.2	5	29.4	3	17.6	1	5.9	17	2.76	1.03	Orta
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserleri projeksiyon'a uygun çalma	1	5.9	5	29.4	3	17.6	8	47.1	-	-	17	3.05	1.02	Orta
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserleri sesin kuvvetine dikkat ederek çalma	3	17.6	3	17.6	6	35.3	4	23.5	1	5.9	17	2.82	1.18	Orta
	6. Düzeyine uygun etüt ve eserleri vibrato'ya dikkat ederek çalma	4	23.5	4	23.5	5	29.4	4	23.5	-	-	17	2.52	1.12	Orta
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												17	2.84	.88	Orta

Bu durum öğrencilerin flüt eğitiminde yer alan nefes tekniği ve ton açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "orta" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. İkinci sınıf öğrencileri ile birinci sınıf öğrencilerinin belirlenen hedef ve davranışlara aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

3.2.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın ikinci alt probleminde üçüncü boyut olarak üçüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen hedef ve

davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.2.3'te üçüncü sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.2.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	X	s	Düzye
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF- 3 Diyafram nefesini doğru kullanabilme	1.Diyafram nefesini kullanabilmek için doğru ve istenilen vücut şeklini alma	-	-	-	-	3	42.9	4	57.1	-	-	7	3.57	.53	İyi
	2.Nefesi karın boşluğuna doğru alma	-	-	-	-	3	42.9	1	14.3	3	42.9	7	4.00	1.00	İyi
HEDEF- 4 Düzeyine uygun ettüt ve eserleri doğru ve istenilen tonda çalabilme	1.Düzeyine uygun ettüt ve eserleri temiz çalma	-	-	-	-	4	57.1	1	14.3	2	28.6	7	3.71	.95	İyi
	2.Düzeyine uygun ettüt ve eserleri ton rengine uygun çalma	-	-	-	-	2	28.6	3	42.9	2	28.6	7	4.00	.81	İyi
	3.Düzeyine uygun ettüt ve eserleri ton ölçüsüne dikkat ederek çalma	-	-	-	-	4	57.1	2	28.6	1	14.3	7	3.57	.78	İyi
	4. Düzeyine uygun ettüt ve eserleri projeksiyon'a uygun çalma	-	-	1	14.3	4	57.1	1	14.3	1	14.3	7	3.28	.95	Orta
	5. Düzeyine uygun ettüt ve eserleri sesin kuvvetine dikkat ederek çalma	-	-	-	-	5	71.4	2	28.6	-	-	7	3.28	.48	Orta
	6. Düzeyine uygun ettüt ve eserleri vibrato'ya dikkat ederek çalma	1	14.3	-	-	2	28.6	2	28.6	2	28.6	7	3.57	1.39	İyi
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												7	3.67	.67	İyi

Çizelge 3.2.3'de de görüldüğü gibi üçüncü sınıf öğrencilerin flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 3.28 ile 4.00 arasında değiştiği görülmektedir. Hedef-4'de yer

alan "*düzeyine uygun etüt ve eserleri projeksiyon'a uygun çalma*" ve "*düzeyine uygun etüt ve eserleri vibrato'ya dikkat ederek çalma*" davranışlarının ortalamasının 3.28 olduğu ve "orta" kategorisinde yer aldığı; diğer davranışların ise "iyi" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-3 ve Hedef-4'te yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 3.67 olduğu ve "iyi" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum öğrencilerin flüt eğitiminde yer alan nefes tekniği ve ton açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "iyi" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Üçüncü sınıf öğrencilerinin, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinden belirlenen hedef ve davranışlara daha iyi düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

3.2.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın ikinci alt probleminde dördüncü boyut olarak dördüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.2.4'te dördüncü sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.2.4'te de görüldüğü gibi dördüncü sınıf öğrencilerin flüt eğitiminde nefes tekniği ve ton açısından belirlenen her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 4.00 ile 4.50 arasında değiştiği görülmektedir. Hedef-4'de yer alan "*düzeyine uygun etüt ve eserleri temiz çalma*" davranışının ortalamasının 4.50 olduğu ve "çok iyi" kategorisinde yer aldığı; diğer davranışların ise "iyi" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Çizelge 3.2.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Yer Alan Nefes Tekniği ve Ton Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-3 Diyafram nefesini doğru kullanabilme	1.Diyafram nefesini kullanabilmek için doğru ve istenilen vücut şeklini alma	-	-	-	-	2	33.3	2	33.3	2	33.3	6	4.00	.89	İyi
	2.Nefesi karın boşluğuna doğru alma	-	-	-	-	2	33.3	2	33.3	2	33.3	6	4.00	.89	İyi
HEDEF-4 Düzeyine uygun ettüt ve eserleri doğru ve istenilen tonda çalabilme	1.Düzeyine uygun ettüt ve eserleri temiz çalma	-	-	-	-	-	-	3	50.0	3	50.0	6	4.50	.54	Ç.İyi
	2.Düzeyine uygun ettüt ve eserleri ton rengine uygun çalma	-	-	-	-	1	16.7	4	66.7	1	16.7	6	4.00	.63	İyi
	3.Düzeyine uygun ettüt ve eserleri ton ölçüsüne dikkat ederek çalma	-	-	-	-	1	16.7	4	66.7	1	16.7	6	4.00	.63	İyi
	4. Düzeyine uygun ettüt ve eserleri projeksiyon'a uygun çalma	-	-	-	-	1	16.7	3	50.0	2	33.3	6	4.16	.75	İyi
	5. Düzeyine uygun ettüt ve eserleri sesin kuvvetine dikkat ederek çalma	-	-	-	-	2	33.3	2	33.3	2	33.3	6	4.00	.89	İyi
	6. Düzeyine uygun ettüt ve eserleri vibrato'ya dikkat ederek çalma	-	-	1	16.7	1	16.7	1	16.7	3	50.0	6	4.00	1.26	İyi
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												6	4.08	.81	İyi

Hedef-3 ve Hedef-4'te yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 4.08 olduğu ve "iyi" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum öğrencilerin flüt eğitiminde yer alan nefes tekniği ve ton açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "iyi" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Dördüncü sınıf öğrencilerinin, diğer sınıflardaki öğrencilerden belirlenen hedef ve davranışlara daha iyi düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

3.3. Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirim Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri:

Araştırmanın üçüncü alt probleminde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu alt problem doğrultusunda elde edilen bulgular sınıf düzeylerine göre verilmiştir.

3.3.1. Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın üçüncü alt probleminde ilk olarak birinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.3.1’de birinci sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.3.1’de de görüldüğü gibi birinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen her bir hedef ve davranışlara ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 2.13 ile 3.86 arasında değiştiği görülmektedir. "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki üçlemeleri istenilen nitelikte çalma*" (2.13) ve "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki hızlı pasajları çift dil tekniğine uygun çalma*" (2.26) davranışlarının ortalamalarının "az" kategorisinde yer aldığı; "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki staccatoları istenilen nitelikte çalma*" (3.60) ve "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki dörtlük notaları tek dil tekniğine uygun çalma*" (3.86) davranışlarının "iyi" kategorisinde; diğer davranışların ise "orta" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Çizelge 3.3.1. Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF- 5 Düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme tekniklerine uygun çalabilme	1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki dörtlük notaları tek dil tekniğine uygun çalma	-	-	-	-	4	26.7	9	60.0	2	13.3	15	3.86	.63	İyi
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki hızlı pasajlar çift dil tekniğine uygun çalma	7	46.7	1	6.7	3	20.0	4	26.7	-	-	15	2.26	1.33	Az
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki legato'ları istenilen nitelikte çalma	-	-	-	-	3	20.0	4	26.7	8	53.3	15	3.33	.81	Orta
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki staccato'ları istenilen nitelikte çalma	-	-	2	13.3	3	20.0	9	60.0	1	6.7	15	3.60	.82	İyi
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki bağlı-kesik'leri istenilen nitelikte çalma	1	6.7	4	26.7	1	6.7	7	46.7	2	13.3	15	3.33	1.23	Orta
	6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki spiccato'ları istenilen nitelikte çalma	1	6.7	4	26.7	4	26.7	5	33.3	1	6.7	15	3.06	1.09	Orta
	7. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki üçleme'leri istenilen nitelikte çalma	8	53.3	1	6.7	2	13.3	4	26.7	-	-	15	2.13	1.35	Az
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												15	3.08	.76	Orta

Hedef-5'te yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 3.08 olduğu ve "orta" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum öğrencilerin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "orta" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir.

3.3.2. İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın üçüncü alt probleminde ikinci boyut olarak ikinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 4.3.2.'de ikinci sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.3.2. İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HED.	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF- 5 Düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme tekniklerine uygun çalabilme	1.Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki dörtlük notaları tek dil tekn. uygun çalma	1	5.9	3	17.6	4	23.5	7	41.2	2	11.8	17	3.35	1.11	Orta
	2.Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki hızlı pasajları çift dil tekn. uygun çalma	7	41.2	1	5.9	5	29.4	3	17.6	1	5.9	17	2.41	1.37	Az
	3.Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki legato'ları istenilen nitelikte çalma	1	5.9	3	17.6	6	35.3	6	35.3	1	5.9	17	3.17	1.01	Orta
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki staccato'ları istenilen nitelikte çalma	2	11.8	3	17.6	5	29.4	7	41.2	-	-	17	3.00	1.06	Orta
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki bağlı-kesik'leri istenilen nitelikte çalma	1	5.9	4	23.5	5	29.4	7	41.2	-	-	17	3.05	.96	Orta
	6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki spiccato'ları istenilen nitelikte çalma	2	11.8	4	23.5	4	23.5	6	35.3	1	5.9	17	3.00	1.7	Orta
	7. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki üçleme'leri istenilen nitelikte çalma	6	35.3	3	17.6	4	23.5	2	11.8	2	11.8	17	2.47	1.41	Az
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												17	2.92	1.00	Orta

Çizelge 3.3.2'de de görüldüğü gibi ikinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 2.41 ile 3.35 arasında değiştiği görülmektedir. "*düzyine uygun etüt ve eserlerdeki hızlı pasajları çift dil tekniğine uygun çalma*" (2.41) ve "*düzyine uygun etüt ve eserlerdeki üçlemeleri istenilen nitelikte çalma*" (2.47) davranışlarının ortalamalarının "az" kategorisinde yer aldığı; diğer davranışların ise "orta" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-5'te yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 2.92 olduğu ve "orta" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum ikinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "orta" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Söz konusu davranışların gerçekleştirilme düzeyi açısından ikinci sınıf ve birinci sınıf öğrencilerinin aynı kategoride yer aldıkları ve aralarında ortalamalar açısından bir fark olmadığı da söylenebilir.

3.3.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın üçüncü alt probleminde üçüncü boyut olarak üçüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.3.3'de üçüncü sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%),

aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.3.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HED.	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzye
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF- 5 Düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme tekniklerine uygun çalabilme	1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki dörtlük notaları tek dil tekn. uygun çalma	-	-	-	-	2	28.6	4	57.1	1	14.3	7	3.85	.69	lyi
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki hızlı pasajları çift dil tekn. uygun çalma	-	-	-	-	2	28.6	5	71.4	-	-	7	3.71	.48	lyi
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki legato'ları istenilen nitelikte çalma	-	-	-	-	3	42.9	3	42.9	1	14.3	7	3.71	.75	lyi
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki staccato'ları istenilen nitelikte çalma	-	-	1	14.3	2	28.6	4	57.1	-	-	7	3.42	.75	lyi
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki bağlı-kesik'leri istenilen nitelikte çalma	-	-	-	-	4	57.1	1	14.3	2	28.6	7	3.71	.95	lyi
	6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki spiccato'ları istenilen nitelikte çalma	-	-	1	14.3	4	57.1	2	28.6	-	-	7	3.14	.69	Orta
	7. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki üçleme'leri istenilen nitelikte çalma	-	-	1	14.3	2	28.6	2	28.6	2	28.6	7	3.71	1.11	lyi
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												7	3.61	.58	lyi

Çizelge 3.3.3'de de görüldüğü gibi üçüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 3.14 ile 3.85 arasında değiştiği görülmektedir. "düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki spiccato'ları istenilen nitelikte çalma" davranışının ortalamasının 3.14 olduğu ve "orta" kategorisinde yer aldığı; diğer davranışların ise "iyi" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-5'te yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 3.61 olduğu ve "iyi" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum üçüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "iyi" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Söz konusu davranışların gerçekleştirilme düzeyi diğer alt sınıflarla karşılaştırıldığında üçüncü sınıf öğrencilerinin daha iyi oldukları söylenebilir.

3.3.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın üçüncü alt probleminde dördüncü boyut olarak dördüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.3.4'de dördüncü sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.3.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserleri Seslendirme Teknikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HED.	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	S	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF- 5 Düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme tekniklerine uygun çalabilme	1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki dörtlük notaları tek dil tekn. uygun çalma	-	-	-	-	-	-	2	33.3	4	66.7	6	4.66	.51	Ç.İyi
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki hızlı pasajları çift dil tekn. uygun çalma	-	-	-	-	2	33.3	2	33.3	2	33.3	6	4.00	.89	İyi
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki legato'ları istenilen nitelikte çalma	-	-	-	-	-	-	3	50.0	3	50.0	6	4.50	.54	Ç.İyi
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki staccato'ları istenilen nitelikte çalma	-	-	-	-	-	-	3	50.0	3	50.0	6	4.50	.54	Ç.İyi
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki bağlı-kesik'leri istenilen nitelikte çalma	-	-	-	-	-	-	3	50.0	3	50.0	6	4.50	.54	Ç.İyi
	6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki spiccato'ları istenilen nitelikte çalma	-	-	-	-	1	16.7	3	50.0	2	33.3	6	4.16	.75	İyi
	7. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki üçleme'leri istenilen nitelikte çalma	-	-	-	-	1	16.7	3	50.0	2	33.3	6	4.16	.75	İyi
Ağırlıklı Ortalama ve Standart Sapma												6	4.35	.64	Ç.İyi

Çizelge 3.3.4'de de görüldüğü gibi dördüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen her bir hedef ve davranışa ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 4.00 ile 4.66 arasında değiştiği görülmektedir. "düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki pasajları çift dil tekniğine uygun çalma" (4.00), "düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki spiccato'ları istenilen nitelikte çalma" (4.16) ve "düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki üçlemeleri istenilen nitelikte çalma" (4.16) davranışlarının ortalamalarının "iyi" kategorisinde yer aldığı; diğer davranışların ise "çok iyi" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-5'te yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 4.35 olduğu ve " çok iyi" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum dördüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme teknikleri açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "çok iyi" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Söz konusu davranışların gerçekleştirilme düzeyi diğer alt sınıflarla karşılaştırıldığında dördüncü sınıf öğrencilerinin çok daha iyi oldukları söylenebilir.

3.4. Öğrencilerin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri:

Araştırmanın dördüncü alt probleminde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu alt problem doğrultusunda elde edilen bulgular sınıf düzeylerine göre verilmiştir.

3.4.1. Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın dördüncü alt probleminde ilk olarak birinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.4.1'de birinci sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.4.1.
Birinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HED.	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-6 Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süsleme'leri yapılarını uygun olarak çalabilme	1. Üzerinde trill olan notaları strelere dikkat ederek çalma	4	26.7	3	20.0	3	20.0	3	20.0	2	13.3	15	2.73	1.43	Orta
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki appagiatlı'leri doğru çalma	4	26.7	3	20.0	3	20.0	4	26.7	1	6.7	15	2.66	1.34	Orta
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mordan'ları doğru çalma	4	26.7	1	6.7	5	33.3	3	20.0	2	13.3	15	2.86	1.40	Orta
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki çarpma'ları doğru çalma	4	26.7	1	6.7	5	33.3	4	26.7	1	6.7	15	2.80	1.32	Orta
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki gripetto'ları doğru çalma	7	46.7	1	6.7	2	13.3	4	26.7	1	6.7	15	2.40	1.50	Az
HEDEF-7 Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki gürlük değişiklikleri, terim ve işaretleri doğru ve istenilen nitelikte çalabilme	1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mezzoferte gürlük terimini doğru çalma	-	-	3	20.0	4	26.7	7	46.7	1	6.7	15	3.40	.91	Orta
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mezzopiano gürlük terimini doğru çalma	-	-	3	20.0	4	26.7	8	53.3	-	-	15	3.33	.81	Orta
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki forte gürlük terimini doğru çalma	1	6.7	1	6.7	4	26.7	8	53.3	1	6.7	15	3.46	.99	İyi
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki piano gürlük terimini doğru çalma	1	6.7	3	20.0	3	20.0	7	46.7	1	6.7	15	3.26	1.09	Orta
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki crescendo gürlük değişikliğini doğru çalma	-	-	3	20.0	7	46.7	4	26.7	1	6.7	15	3.20	.86	Orta
	6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki decrescendo gürlük değişikliğini doğru çalma	-	-	4	26.7	6	40.0	4	26.7	1	6.7	15	3.13	.91	Orta

Çizelge 3.4.1'in Devamı

HEDEF-8	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzyey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Düzyeyine uygun etüt ve eserlerdeki hız basamakları değişiklikleri ve terimlerini doğru çalıbilme	1. Düzyeyine uygun etüt ve eserlerdeki moderato hız terimini doğru çalma	-	-	2	13.3	3	20.0	10	66.7	-	-	15	3.53	.74	İyi
	2. Düzyeyine uygun etüt ve eserlerdeki andante hız terimini doğru çalma	-	-	1	6.7	4	26.7	10	66.7	-	-	15	3.60	.63	İyi
	3. Düzyeyine uygun etüt ve eserlerdeki allegro hız terimini doğru çalma	-	-	9	60.0	1	6.7	4	26.7	1	6.7	15	2.80	1.08	Orta
	4. Düzyeyine uygun etüt ve eserlerdeki adagio hız terimini doğru çalma	-	-	3	20.0	4	26.7	7	46.7	1	6.7	15	3.40	.91	Orta
	5. Düzyeyine uygun etüt ve eserlerdeki accelerando hız terimini doğru çalma	-	-	4	26.7	6	40.0	4	26.7	1	6.7	15	3.13	.91	Orta
	6. Düzyeyine uygun etüt ve eserlerdeki ritardando hız terimini doğru çalma	-	-	3	20.0	5	33.3	5	33.3	2	13.3	15	3.40	.98	Orta
	7. Düzyeyine uygun etüt ve eserlerdeki rubato hız terimini doğru çalma	1	6.7	3	20.0	5	33.3	4	26.7	2	13.3	15	3.20	1.14	Orta
	8. Düzyeyine uygun etüt ve eserlerdeki tenato hız terimini doğru çalma	1	6.7	4	26.7	4	26.7	6	40.0	-	-	15	3.00	1.00	Orta
Ağırlıklı Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma												15	3.09	.87	Orta

Çizelge 3.4.1'de de görüldüğü gibi birinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 2.40 ile 3.60 arasında değiştüğü görülmektedir. Hedef-6'da yer alan "düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki grupetto'ları doğru çalma" davranışının 2.40 ortalama ile "az" kategorisinde yer aldığı; Hedef-7'de yer alan "düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki forte gürlük terimini doğru çalma" (3.46), Hedef-8'de yer alan "düzeyine uygun etüt ve

eserlerdeki moderato hız terimini doğru çalma" (3.53) ve "düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki andante hız terimini doğru çalma" (3.60) davranışlarının "iyi" kategorisinde; diğer davranışların ise "orta" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-6,7 ve 8'de yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 3.09 olduğu ve "orta" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum birinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "orta" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir.

3.4.2. İkinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın dördüncü alt probleminde ikinci boyut olarak ikinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 4.4.2'de ikinci sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.4.2.

ikinci Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF.	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-6 Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süsleme'leri yapılarını uygun olarak çalabilme	1. Üzerinde trill olan notaları stirelerine dikkat ederek çalma	1	5.9	4	23.5	7	41.2	3	17.6	2	11.8	17	3.05	1.08	Orta
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki appoggiatür'leri doğru çalma	1	5.9	4	23.5	6	35.3	5	29.4	1	5.9	17	3.05	1.02	Orta
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mordan'ları doğru çalma	4	23.5	5	29.4	4	23.5	4	23.5	-	-	17	2.47	1.02	Az
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki çarpma'ları doğru çalma	1	5.9	4	23.5	5	29.4	5	29.4	2	11.8	17	3.17	1.13	Orta
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki gripetto'ları doğru çalma	5	29.4	5	29.4	2	11.8	3	17.6	2	11.8	17	2.52	1.41	Az
HEDEF-7 Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki gürlük değişiklikleri, terim ve işaretleri doğru ve istenilen nitelikte çalabilme	1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mezzoforte gürlük terimini doğru çalma	1	5.9	6	35.3	3	17.6	6	35.3	1	5.9	17	3.00	1.11	Orta
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mezzopiano gürlük terimini doğru çalma	2	11.8	5	29.4	5	29.4	3	17.6	2	11.8	17	2.88	1.21	Orta
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki forte gürlük terimini doğru çalma	2	11.8	2	11.8	4	23.6	5	29.4	4	23.6	17	3.41	1.32	İyi
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki piano gürlük terimini doğru çalma	1	5.9	8	47.1	5	29.4	1	5.9	2	11.8	17	2.70	1.10	Orta
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki crescendo gürlük değişikliğini doğru çalma	2	11.8	5	29.4	6	35.3	2	11.8	2	11.8	17	2.82	1.18	Orta
	6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki decrescendo gürlük değişikliğini doğru çalma	3	17.6	6	35.3	3	17.6	4	23.6	1	5.9	17	2.64	1.22	Orta

Çizelge 3.4.2'nin Devamı

HED.	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF- 8 Düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki hız basamakları değişiklikleri ve terimlerini doğru çalabilme	1. Düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki moderato hız terimini doğru çalma	1	5.9	3	17.6	4	23.6	7	41.2	2	11.8	17	3.35	1.11	Orta
	2. Düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki andante hız terimini doğru çalma	1	5.9	2	11.8	5	29.4	5	29.4	4	23.6	17	3.52	1.17	İyi
	3. Düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki allegro hız terimini doğru çalma	4	23.6	6	35.3	2	11.8	4	23.6	1	5.9	17	2.52	1.28	Az
	4. Düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki adagio hız terimini doğru çalma	1	5.9	5	29.4	2	11.8	6	35.3	3	17.6	17	3.29	1.26	Orta
	5. Düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki accelerando hız terimini doğru çalma	3	17.6	3	17.6	4	23.6	6	35.3	1	5.9	17	2.94	1.24	Orta
	6. Düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki ritardando hız terimini doğru çalma	1	5.9	5	29.4	4	23.6	4	23.6	3	17.6	17	3.17	1.23	Orta
	7. Düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki rubato hız terimini doğru çalma	2	11.8	5	29.4	5	29.4	5	29.4	-	-	17	2.76	1.03	Orta
	8. Düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki tenato hız terimini doğru çalma	2	11.8	6	35.3	3	17.6	5	29.4	1	5.9	17	2.82	1.13	Orta
Ağırlıklı Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma												17	2.95	1.00	Orta

Çizelge 3.4.2'de de görüldüğü gibi ikinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 2.47 ile 3.52 arasında değiştiği görülmektedir. Hedef-7'de yer alan "düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki forte gürlük terimini doğru çalma" (3.41) ve Hedef-8'de yer alan "düzeğine uygun etüt ve eserlerdeki hız terimini doğru çalma" (3.52) davranışlarının "iyi" kategorisinde; diğer davranışların ise "orta" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-6,7 ve 8'de yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 2.95 olduğu ve "orta" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum ikinci sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "orta" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu alandaki hedef ve davranışları gerçekleştirme düzeyi ortalamalara göre karşılaştırıldığında ikinci sınıf öğrencilerinin birinci sınıflardan farklı olmadıkları söylenebilir.

3.4.3. Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın dördüncü alt probleminde üçüncü boyut olarak üçüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.4.3'de üçüncü sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.4.3'de de görüldüğü gibi üçüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 3.42 ile 4.28 arasında değiştiği görülmektedir. Hedef-7'de yer alan "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki piano gürlük terimini doğru çalma*" (4.28) davranışının "çok iyi" kategorisinde; diğer davranışların ise "iyi" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Çizelge 3.4.3.
Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HED.	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-6 Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süsleme'leri yapılarını uygun olarak çalabilme	1. Üzerinde trill olan notaları süslemelerine dikkat ederek çalma	-	-	-	-	4	57.1	1	14.3	2	28.6	7	3.71	.95	İyi
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki appoggiatür'leri doğru çalma	-	-	-	-	3	42.9	3	42.9	1	14.3	7	3.71	.75	İyi
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mordant'ları doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	3	42.9	2	28.6	7	4.00	.81	İyi
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki çarpma'ları doğru çalma	-	-	1	14.3	2	28.6	2	28.6	2	28.6	7	3.71	1.11	İyi
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki gripetto'ları doğru çalma	-	-	-	-	4	57.1	2	28.6	1	14.3	7	3.57	.78	İyi
HEDEF-7 Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki gürlük değişiklikleri, terim ve işaretleri doğru ve istenilen miktarda çalabilme	1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mezzoforte gürlük terimini doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	3	42.9	2	28.6	7	4.00	.81	İyi
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mezzopiano gürlük terimini doğru çalma	-	-	1	14.3	1	14.3	3	42.9	2	28.6	7	3.85	1.00	İyi
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki forte gürlük terimini doğru çalma	1	14.3	-	-	2	28.6	1	14.3	3	42.9	7	3.71	1.44	İyi
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki piano gürlük terimini doğru çalma	-	-	-	-	1	14.3	3	42.9	3	42.9	7	4.28	.75	Ç.İyi
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki crescendo gürlük değişikliğini doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	4	57.1	1	14.3	7	3.85	.69	İyi
	6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki decrescendo gürlük değişikliğini doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	3	42.9	2	28.6	7	4.00	.31	İyi

Çizelge 3.4.3'ün Devamı

HED.	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF- 8 Düzyine uygun etüt ve eserlerdeki hız basamakları değişiklikleri ve terimlerini doğru çalıbilme	1. Düzyine uygun etüt ve eserlerdeki moderato hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	5	71.4	-	-	7	3.71	.48	İyi
	2. Düzyine uygun etüt ve eserlerdeki andante hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	5	71.4	-	-	7	3.71	.48	İyi
	3. Düzyine uygun etüt ve eserlerdeki allegro hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	4	57.1	1	14.3	7	3.85	.69	İyi
	4. Düzyine uygun etüt ve eserlerdeki adagio hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	5	71.4	-	-	7	3.71	.48	İyi
	5. Düzyine uygun etüt ve eserlerdeki accelerando hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	3	42.9	3	42.9	1	14.3	7	3.71	.75	İyi
	6. Düzyine uygun etüt ve eserlerdeki ritardando hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	3	42.9	2	28.6	7	4.00	.31	İyi
	7. Düzyine uygun etüt ve eserlerdeki rubato hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	4	57.1	3	42.9	-	-	7	3.42	.53	İyi
	8. Düzyine uygun etüt ve eserlerdeki tenato hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	2	28.6	5	71.4	-	-	7	3.71	.48	İyi
Ağırlıklı Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma												7	3.81	.64	İyi

Hedef-6,7 ve 8'de yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 3.81 olduğu ve "iyi" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Bu durum üçüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "iyi" düzyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu alandaki hedef ve davranışları gerçekleştirme düzyi ortalamalara göre karşılaştırıldığında üçüncü sınıf öğrencilerinin diğer alt sınıflardan daha iyi oldukları söylenebilir.

3.4.4. Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Dereceleri:

Araştırmanın dördüncü alt probleminde dördüncü boyut olarak dördüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Çizelge 3.4.4'de dördüncü sınıf öğrencilerinin belirlenen hedeflere ulaşma derecelerine ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (ss) ve ağırlıklı ortalama değerleri verilmektedir.

Çizelge 3.4.4'de de görüldüğü gibi dördüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışlara ulaşma düzeyleri aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ortalamaların 4.00 ile 4.66 arasında değiştiği görülmektedir. Hedef-6'da yer alan "*üzerinde trill olan notaları sürelerine dikkat ederek çalma*" (4.00), "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mordan'ları doğru çalma*" (4.16); Hedef-7'de yer alan "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mezzopiano gürlük terimini doğru çalma*" (4.16), "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki crescendo gürlük değişikliğini doğru çalma*" (4.16), "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki decrescendo gürlük değişikliğini doğru çalma*" (4.00) ve Hedef-8'de yer alan "*düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki rubato hız terimini doğru çalma*" (4.16) davranışlarının "iyi" kategorisinde; diğer davranışların ise "çok iyi" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Hedef-6,7 ve 8'de yer alan davranışlara ağırlıklı ortalama açısından bakıldığında ortalamanın 4.31 olduğu ve "çok iyi" kategorisinde yer aldığı gözlenmektedir.

Çizelge 3.4.4.

Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Flüt Eğitiminde Düzeyine Uygun Etüt ve Eserlerdeki Süslemeler ve Gürlük Değişiklikleri, Hız Basamakları Değişiklikleri Açısından Belirlenen Hedef ve Davranışlara Ulaşma Derecelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

HEDEF.	HEDEF DAVRAN.	1		2		3		4		5		N	x	s	Düzey
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
HEDEF-6 Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki süsleme'leri yapılarını uygun olarak çalabilme	1. Üzerinde trill olan notaları süslerine dikkat ederek çalma	-	-	-	-	1	16.7	4	66.7	1	16.7	6	4.00	.63	İyi
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki appagiatür'leri doğru çalma	-	-	-	-	-	-	4	66.7	2	33.3	6	4.33	.51	Ç.yi
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mordan'ları doğru çalma	-	-	-	-	1	16.7	3	50.0	2	33.3	6	4.16	.75	İyi
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki çarpma'ları doğru çalma	-	-	-	-	1	16.7	2	33.3	3	50.0	6	4.33	.81	Ç.yi
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki gripetto'ları doğru çalma	-	-	-	-	-	-	3	50.0	3	50.0	6	4.50	.54	Ç.yi
HEDEF-7 Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki gürlük değişiklikleri, terim ve işaretleri doğru ve istenilen nitelikte çalabilme	1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mezzoferte gürlük terimini doğru çalma	-	-	-	-	-	-	4	66.7	2	33.3	6	4.33	.51	Ç.yi
	2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki mezzopiano gürlük terimini doğru çalma	-	-	-	-	1	16.7	3	50.0	2	33.3	6	4.16	.75	İyi
	3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki forte gürlük terimini doğru çalma	-	-	-	-	-	-	3	50.0	3	50.0	6	4.50	.54	Ç.yi
	4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki piano gürlük terimini doğru çalma	-	-	-	-	-	-	4	66.7	2	33.3	6	4.33	.51	Ç.yi
	5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki crescendo gürlük değişikliğini doğru çalma	-	-	-	-	1	16.7	3	50.0	2	33.3	6	4.16	.75	İyi
	6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki decrescendo gürlük değişikliğini doğru çalma	-	-	-	-	1	16.7	4	66.7	1	16.7	6	4.00	.63	İyi

Hedef-8														
Düzyine uygun ettit ve eserlerdeki hız basamakları değişiklikleri v isaretleleri doğru ve istenilen nitelikte çal														
çalma														
4. Düzyine uygun ettit ve eserlerdeki adagio hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	-	-	2	33.3	4	66.7	6	4.66 .51 Ç.yi		
5. Düzyine uygun ettit ve eserlerdeki accelerando hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	1	16.7	2	33.3	3	50.0	6	4.33 .81 Ç.yi		
6. Düzyine uygun ettit ve eserlerdeki ritardando hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	-	-	4	66.7	2	33.3	6	4.33 .51 Ç.yi		
7. Düzyine uygun ettit ve eserlerdeki rubato hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	1	16.7	3	50.0	2	33.3	6	4.16 .75 yi		
8. Düzyine uygun ettit ve eserlerdeki tenato hız terimini doğru çalma	-	-	-	-	-	-	4	66.7	2	33.3	6	4.33 .51 Ç.yi		
Ağırlıklı Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma											6	4.31	.61	yi

Bu durum dördüncü sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde düzeyine uygun ettit ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri, hız basamakları değişiklikleri açısından belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışları "çok iyi" düzeyde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu alandaki hedef ve davranışları gerçekleştirme düzeyi ortalamalara göre karşılaştırıldığında beklenildiği gibi dördüncü sınıf öğrencilerinin diğer alt sınıflardan çok daha iyi oldukları söylenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada elde edilen bulgulardan, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki bireysel çalgı flüt öğrencilerinin belirlenen psiko-motor alan hedef ve davranışlara ulaşma düzeyleri tutarlı, anlamlı ve dikkate değer olarak ortaya çıkmıştır.

Elde edilen bulgulardan, örnekleme oluşturan öğrencilerin hedef ve davranışlara büyük ölçüde ulaştıkları anlaşılmaktadır. Sınıflar arasındaki hedefleri gerçekleştirme oranları incelendiğinde birinci ve ikinci sınıflar arasındaki dağılım hariç, birden dörde doğru giderek iyileşen bir durum gözlenmektedir.

Duruş ve tutuş pozisyonları açısından belirlenen hedef ve davranışları birinci sınıfların iyi, ikinci sınıfların orta, üçüncü sınıfların iyi, dördüncü sınıfların çok iyi düzeyde; nefes tekniği ve ton açısından belirlenen hedef ve davranışları birinci ve ikinci sınıfların orta, üçüncü ve dördüncü sınıfların iyi düzeyde; seslendirme teknikleri açısından belirlenen hedef ve davranışları birinci ve ikinci sınıfların orta, üçüncü sınıfların iyi, dördüncü sınıfların çok iyi düzeyde; düzeyine uygun etüd ve eserlerdeki süslemeler ve gürlük değişiklikleri açısından belirlenen hedef ve davranışları birinci ve ikinci sınıfların orta, üçüncü sınıfların iyi, dördüncü sınıfların çok iyi düzeyde gerçekleştirdiği görülmüştür.

Üç ayrı müzik eğitimi bölümünde kırkbeş öğrencinin performansına yönelik olarak oluşturulan sekiz hedefe ilişkin otuzdokuz psiko-motor alan hedef-davranışların, araştırmayı öğrencilerine uygulayan uzmanlar tarafından, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda uygulanan flüt eğitimi programlarına uygun olduğu belirtilmiştir.

Bu araştırmadan hareketle, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları bireysel çalgı flüt eğitiminde öğrencilerin performanslarının bilimsel geçerliliği olan yöntemlerle belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu yolla yapılacak olan değerlendirmeler, ulaşılan noktayı net bir şekilde ortaya koymak ve eksiklerin giderilmesini sağlamak açısından eğiticiyi sağlıklı sonuçlara ulaştırır.

KAYNAKÇA

- Akdil, S. M., Çalgı Bilgisi Notları,(Yayımlanmamıştır)
- Bademci, V., Performans Değerlendirme, Ankara: Gazi Kitabevi, Haziran 1998
- Ertürk, S.,Program Geliştirme, Ankara: Mateksan A.Ş., Aralık 1998
- Gariboldi, G., Methode Compléte de Flute, Paris:Alphonse Leduc(Editions Musicales,
175,Rue Saint-Honoré)
- İlik, A. A.,Flüt Eğitimi Ders Notları, Ankara: 1990, (Yayımlanmamıştır)
- Say, A., Müzik Ansiklopedisi, Ankara: Sanem Matbaası, ISBN 975-7436-07-0 (2. Cilt), 1991.
- Turgut, M.F., Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metodları, Ankara: 1987
- Uçan A., İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi,Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1994
- ,Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi (Doktora Tezi), Ankara: ISBN 975-94883-0-2, 1996.
- , Müzik Eğitimi, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1997.

ÖZGEÇMİŞ

Adı, soyadı: Ayşegül Atak Yayla

Ana adı: Keriman

Baba adı: Numan

Doğum yeri ve tarihi: Muğla-23.01.1974

Lisans eğitimi ve mezuniyet tarihi: Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi
Müzik Eğitimi Bölümü-1996

Çalıştığı yer veya adresi: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar
Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Bildiği yabancı dil: İngilizce

Mesleki etkinlikler: Çalıştığı kurumda bireysel çalgı 'flüt' derslerine
girmektedir. Bölüm içinde ve dışında gerçekleştirilen konserlerde görev almıştır.

EKLER

AÇIKLAMA: Bu çalışma, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında ana çalgı "Flüt Eğitimi"nde, öğrencilerin psiko-motor (devinişsel) alan hedef ve davranışlara ulaşma düzeylerini saptamaya yöneliktir. Her öğrencinin, bu hedef ve davranışlara ulaşma düzeyine ilişkin geliştirilen ölçüğe, her madde için size uygun düşen derecelmeyi (x) koyarak işaretleyiniz. Teşekkür ederim.

Arş. Gör. Ayşegül ATAK YAYLA

ÖĞRENCİNİN SINIFI: 1, 2, 3, 4

( ) ( ) ( ) ( )

Çok İyi İyi Orta Az Çok Az

HEDEF 1: Flüt çalmaya ilişkin doğru bir bedensel duruş alabilme.

1. Vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak ne derecede dağıtıyor?

2. Bacak ve kol pozisyonunu istenilen nitelikte ne derecede alıyor?

HEDEF 2: Flütü doğru ve istenilen nitelikte tutabilme.

1. Flüt perdeleri üzerinde sol el tutuş şeklini ne derecede doğru uyguluyor?

2. Flüt perdeleri üzerinde sağ el tutuş şeklini ne derecede doğru uyguluyor?

3. Ağızlık üzerinde dudak ne derecede istenilen ve doğru nitelikte yerleştiriyor?

HEDEF 3: Diyafram nefesini doğru

kullanabilme.

Çok İyi İyi Orta Az Çok Az

1.Diyafram nefesini kullanabilmek için doğru ve istenilen vücut şeklini ne derecede alıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

2.Nefesi karın boşluğuna ne derecede doğru alıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

HEDEF 4: Düzeyine uygun etüt ve eserleri doğru ve istenilen tonda çalabilme.

1.Düzeyine uygun etüt ve eserleri ne derecede temiz çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

2.Düzeyine uygun etüt ve eserleri ne derecede ton rengine uygun(parlak veya mat)çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

3.Düzeyine uygun etüt ve eserleri ton"ölçü"süne (sesin hacmine, büyüklüğüne ve yumuşaklığına) ne derecede dikkat ederek çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

4.Düzeyine uygun etüt ve eserleri 'projeksiyon'a(sesin üretiminin gösterimi) uygun çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

5.Düzeyine uygun etüt ve eserleri sesin kuvvetine ne derecede dikkat ederek çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

6.Düzeyine uygun etüt ve eserleri ne derecede "vibrato"ya(Dalgalanma)dikkat ederek çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

HEDEF 5: Düzeyine uygun etüt ve eserleri seslendirme tekniklerine uygun çalabilme.

Çok İyi İyi Orta Az Çok Az

1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki dörtlük notaları ne derecede tek dil (tu) tekniğine uygun çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki hızlı pasajları ne derecede çift dil (tu-ku) tekniğine uygun çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki "*legato*"ları istenilen nitelikte ne derecede çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki "*staccato*"ları istenilen nitelikte ne derecede çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki bağlı-kesik'leri istenilen nitelikte ne derecede çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki "*spiccato*"ları istenilen nitelikte ne derecede çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

7. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki "üçleme"leri (tu-ku-tu) istenilen nitelikte ne derecede çalıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

HEDEF6: Düzeyine uygun etüt ve eser	Çok İyi	İyi	Orta	Az	Çok Az
lerdeki "süsleme"leri yapılarına uygun olarak çalabilme.					
1.Üzerinde trill (<i>tr</i>) olan notaları ne derecede sürelerine dikkat ederek çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki " <i>appagiatür</i> "leri ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki " <i>mordan</i> "ları ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki " <i>çarpma</i> "ları ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki " <i>grupetto</i> "ları ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
HEDEF 7: Düzeyine uygun etüt ve eser					
lerdeki "gürlük değişiklikleri, terim ve işaret"lerini doğru ve istenilen nitelikte çalabilme.					
1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki " <i>mezzoforte</i> " gürlük terimini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki " <i>mezzopiano</i> " gürlük terimini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )

	Çok İyi	İyi	Orta	Az	Çok Az
3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “ <i>forte</i> ” gürlük terimini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “ <i>piano</i> ” gürlük terimini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “ <i>crescendo</i> ” gürlük değişikliğini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “ <i>decrescendo</i> ” gürlük değişikliğini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )

HEDEF 8: Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki hız basmakları değişiklikleri ve terimlerini doğru çalabilme.

1. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “ <i>moderato</i> ” hız terimini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
2. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “ <i>andante</i> ” hız terimini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
3. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “ <i>allegro</i> ” hız terimini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )
4. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “ <i>adagio</i> ” hız terimini ne derecede doğru çalışıyor?	( )	( )	( )	( )	( )

Çok İyi İyi Orta Az Çok Az

5. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “*accelerando*” hız terimini ne derecede doğru çalışıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

6. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “*ritardando*” hız terimini ne derecede doğru çalışıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

7. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “*rubato*” hız terimini ne derecede doğru çalışıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

8. Düzeyine uygun etüt ve eserlerdeki “*tenuto*” hız terimini ne derecede doğru çalışıyor?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

GAZE EGITIM ENSTİTÜSÜ- MÜHÜR BİLİMİ ANA BİLİM
FLUT EĞİTİM PROGRAMI

- Sınıf I : Yan flütün tanınması, tutuş.
Sınıf II : La Majör ve Fa diyez minör.
Sınıf III : 5 diyezli gamlar majör.
Sınıf IV : Mayıs ayında yapılan çalışmaların tekrarı.

- Sınıf I : Pozisyon ve ses çıkartma.
Sınıf II : Mi majör ve Do diyez minör.
Sınıf III : 5 diyezli gamlar, minör.
Sınıf IV : Mozart Sol M. Flüt Konçertosu

- Sınıf I : Sol majör gamı ve temiz ton elde etme (Bir ok-
tav.)
Sınıf II : 4 diyez üzerinde çeşitli ritimlerde çalışma.
Sınıf III : Türk ritim ve melodileri.
Sınıf IV : Haydn Sol M. flüt sonatı

- Sınıf I : Re majör ve temiz intonasyon. (Bir oktav)
Sınıf II : Temiz entonasyon ve gamlar.
Sınıf III : İki flüt ile beraber çalışma.
Sınıf IV : Vırtiyozite etütler ile sonat ve konçerto
çalışmalarının sürdürülmesi

Sınıf I : Bu aya kadar öğrenilenlerin tekrarı.

Sınıf II : Bu aya kadar eskilerin tekrarı.

Sınıf III : 5 diyezli majör ve minör gamlarda çalışma.

Sınıf IV : Dört aylık programın sürdürülmesi.

Sınıf I : Mi minör ve sol majör iki oktav .

Sınıf II : Temiz ton ve entenasyon .

Sınıf III : Uzun ve temiz ton entenasyon.

Sınıf IV : Mozart sol K. flüt konçertosunun kadanslarına başlangıç

Sınıf I : Si minör ve Re Majör iki oktav

Sınıf II : Çeşitli ritimlerde çalışma.

Sınıf III : 6 diyez Majör-Minör

Sınıf IV : Kadans çalışmalarının sürdürülmesi.

Sınıf I : Lâ Majör ve Fa diyez minör iki oktav.

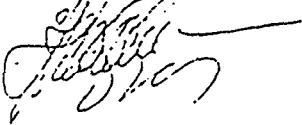
Sınıf II : Türk tema ve gamları tanıma.

Sınıf III : 7 diyez Majör,Minör bütün değişik ritimlerde çalışma,temiz ton entenasyon,ileri etüd çalışmaları.

Sınıf IV : Bir yıllık çalışmaların gözden geçirilmesi.

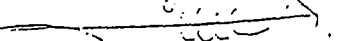
Yen Flüt Asistanı

A.Aydın İlik

Rehber Öğretmen

Derya Özgür

Nispetiye

Ana B+ Flüt Dersi 1987-1988 Öğretim Yılı Programı

EKİM

Birinci Sürel Çalınır tarannası, Tüny ve üflama teknikleri. Birinci oktavda Sol, La, Si, Fa, Mi, Re, Do ve Oktav Do sesleri elde etme, pozisyonunda ses çıkarmak ve uzun ses çalınmaları ile ilgili ses çalışmaları. Taffarel et Gaubert Methode.

İkinci Sürel Dil vurma teknikleri, nefesleme teknikleri, parmak teknikleri. La Mi ve Fa diyez min. etütler. E. HÖCHLER METOT, Flöte SCHULE metot.

Üçüncü Sürel Dört diyez dört bemol majör minör tonlarda çam, arpej, oktav ve diğer ilgili teknikler, TU-UU, TU-UU dil teknikleri. İlgili etüt ve eserler.

Dördüncü Sürel Nefesleme ve parmak tekniklerinin güçlendirilmesi ve daha seri biçimde çalınması.

1987 Birinci Sürel Uzun ses ve temel teknikler. Do maj iki oktav ses çalınması. Pozisyon çalınması ve etütler.

İkinci Sürel Temel ve parmak tekniklerinin güçlendirilmesi ve ilgili etütlerin çalınması. Çeşitli ritimlerin çalınması.

Üçüncü Sürel Temel tekniklerin devamı. Piyanoda eşlikli çalınmalar.

Mi maj ve Do diyez min çam, arpej ve oktav çalınmaları ilgili etütler

Dördüncü Sürel HÖCHLER metot (Op 33 nr 2) Etütler. Sonat ve düo çalınmaları. J. J. Quantz Sol Maj. Flüt Konçertosu.

1988 Birinci Sürel Sol Maj, Fa Maj, Mi min, Re min çam, arpej ve oktav çalınmaları ve ilgili teknikler. Küçük ölçekli eserler.

İkinci Sürel Dört diyez, dört bemollü majör ve minör çam ve dil vurma teknikleri, staccato, legato ve benzeri çalınmalar ve ilgili etüt

Üçüncü Sürel Türk ritmi ve ezgileri, desifre çalınmaları, Basit makamla Tüny ses çalınmaları, piyanoda eşlikli basit eserler.

Dördüncü Sürel Solo, düo ve trio çalınmaları, oda müziği örnekleri, orta okul ve lise müfredatına uygun okul şarkıları, İstiklal Marşı.

04 Birinci Sürel Temel Teknikler, Re maj. ve mi min çam ve arpej çalınmaları ilgili etütler ve küçük ölçekli solo eserler. Desifre çalınmaları.

İkinci Sürel Temel teknikler, parmak ve dil teknikleri, triller, süslemeler çeşitli etütler ve eserler.

Üçüncü Sürel Temel teknikler etütler ve eserler

Dördüncü Sürel Teknik çalınmaların yanı sıra konçerto çalınmaları ve okul müzik eğitiminde dağırıcık edinme. Ana Çalgı Flüt'ün okul müzik eğitiminde yeri ve önemi.

ŞUBAT

Birinci Sıra Teknik gelişmeler ve çalışılan eserlerin tekrarı.
İkinci Sıra Teknik gelişmeler ve çalışılan eserlerin tekrarı.
Üçüncü Sıra Teknik gelişmeler ve çalışılan eserlerin tekrarı.
Dördüncü Sıra Teknik gelişmeler ve çalışılan eserlerin tekrarı.

MART

Birinci Sıra Sol Majör, mi minör, fa majör ve re minör iki oktav çalışılması ve ilgili etütler.
İkinci Sıra Temizses üretime ile ilgili gelişmeler. Üç oktav Do majör ve ilgili etütler.
Üçüncü Sıra İleri teknik ve etütler. A. Vivaldi Konçertoları.
Dördüncü Sıra W. A. MOZART'ne eserleri Rondo, Andante ve konçertolarını tanıma ve bazı bölümlerini çalınması.

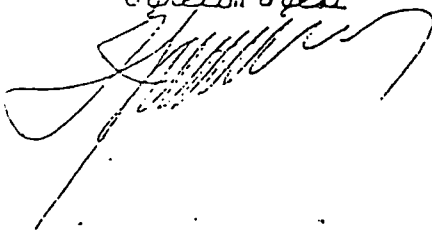
NİSAN

Birinci Sıra Çeşitli etüt ve ton çalınmaları.
İkinci Sıra Değişik ritimlerde etüt ve eser çalınmaları.
Üçüncü Sıra Altı diyez, majör ve minör ve altı bemol majör ve minör çalınmaları ve ilgili etütlerin çalınması. Konser programı oluşturulması.
Dördüncü Sıra Onta öğretim uygulamalarında flüt kullanarak müzik eğitimini desteklemek. İleri teknikli etüt ve eserler.

MAYIS

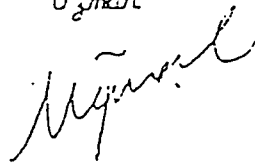
Birinci Sıra La majör ve Fa diyez minör, si bemol majör ve sol minör çalınmaları ve ilgili etüt çalınmaları.
İkinci Sıra Türk Bestecilerininin flüt için yazdıkları eserleri tanıma ve çalınması.
Üçüncü Sıra Yedi diyez, bemol majör ve minör çalınmaları ve ilgili eserler.
Dördüncü Sıra Dört yıllık "Ara Çalın Flüt" programının değerlendirilmesi. Flüt edebiyatı ve tarihi ile Konservatuvarlarda, Askeri Müzik Okullarında ve Fakültelerin Müzik Eğitimi Bölümlerinde yürütülen Flüt Eğitiminin değerlendirilmesi, gözden geçirilmesi, dilek ve öneriler getirilmesi, karşı. Diğer ülkelerdeki Flüt Eğitimi Programlarının ve amaçlarının gözden geçirilmesi ve tanınması, bu konularda bilimsel araştırmaya yapılmasının. İlkemizdeki Eğitim biçimine katkılarını araştırılması. Çerçeve bir dergi ile programın tamamlanması.

Yard. Doç. A. Aydin İLİK
Müzik Eğitimi Bölümü
Öğretim Üyesi

Aycan SAHAR
Cumhurbaşkanlığı
Senfoni Orkestrası
Flüt Grup Şefi

Müjdat FİDİL
Uzman

MUZİKA OKULU FLÜT MÜFREDAT PROGRAMI (1939-1994)

1. Sınıf

Ağızlıkla ses üfleme

Flütü dudak üzerine yerleştirme, parmak ve dudak pozisyonları

Perdedeki seslerin birlik, ikilik ve dördlüklerle çalışılması

Porte üzerindeki seslerin tanımlanması. Birlik, ikilik ve dördlük değerinde üflenmesi

Seslerle kresendo (crescendo) ve dekresendo(decrescendo) üzerinde çalışma

Gam çalışmaları, tüm bemöllü gamların öğretimi

Tüm aralıklar, ikilik notalarla çalışma

Sekizlik notaların bağlı ve dilli değerleriyle ilgili çalışmalar

Çeşitli nüanslarda melodi çalışmaları

Senkop, appociyatür, gruppetto ile ilgili çalışmalar

Üçleme, 3/4, 3/8, 6/8, 9/8' lik ritimlerle bağlı ve dilli çalışmaları

Triller ve süs notalarıyla çalışmalar

Çeşitli tonlar ve çeşitli nota değerleriyle ilgili çalışmalar

2. Sınıf

Gamlar

Kromatik gam çalışılması

Parmakları hareketlendirmek için çeşitli etütler

Trill ve gruppetto'lu parçaların çalıştırılması

16'lık değerli etütlerin bağlı ve dilli çalıştırılması

Durak işaretlerinin parça da kullanılması

Tekrar ve sen: ö işaretleriyle çalışma

Kadans (cadence), üçleme, altılıma çalışması

1.YARIYIL

MÇE 101 ALAN ÇALGISI (FLÜT)

Temel davranışlar.Çalgının;tutuş,duruş,pozisyonda ses üretme,diyaframa bağlı olarak soluk alıp-verme,dil ve parmak belirtgenliği (artikülasyon)çalışmaları ve bunlara ilişkin temel etütler.Sol Maj,Fa Maj,ve iki oktav Do Maj gam çalışmaları.

2.YARIYIL

MÇE 102 ALAN ÇALGISI (FLÜT)

Uzun ve temiz ses üretme temel çalışmalarının yanı sıra dizi çalışmaları ve ilgili temel gam etütleri.Ses temizliği(intonation)ni destekleyici legato,kreşendo ve dekreşendo çalışmaları ve küçük ölçekli solo,düet ve piyano eşlikli parçaların çalışılması.

3.YARIYIL

MÇE 201 ALAN ÇALGISI (FLÜT)

Temel teknikler içeren etütlerin devamı.Üç oktav Do Maj. gam çalışması ve minör(çeşitleri ile)dizilerin kavratılması.Pozisyon olarak farklı olan 3.oktavın diğer oktav sesleriyle uyumluluğunu ölçen etüt ve eserlerin çalışılması.İki diyezli,iki bemollü tonların kavratılması.

4.YARIYIL

MÇE 202 ALAN ÇALGISI (FLÜT)

Temel teknikler içeren etütlerin devamı ek olarak,müzik terimlerini öğrenmeye başlayarak,ilgili etüt ve eserlerde bunlara uyumlu olması,üç diyez,üç bemol majör gamların öğrenilmesi.Orta ölçekli solo,düet ve piyano eşlikli eserlerin çalışılması.(Özellikle Barok dönem; Telleman,Vivaldi,Sammartini,vb)

5.YARIYIL

MÇE 301 ALAN ÇALGISI (FLÜT)

Uzun seslere ve değişik nüanslara devam eder.Teknik etütler ve gamları değişik hız ve şekillerde çalışır.Entonasyonu düzgün ve parlak bir ton elde etme ve bunu eşlikli çalışmalarda (örneğin piyano ile) kontrollü olarak çalışmalar yapmalıdır.Üç bemol üç diyez minör gamlar,Türk Halk müziğinde geçen ayaklardan bazılarını tanıma ve Geleneksel Türk Müziğinden bazı makamların tanınması.Sonatin,Sonat ve oda müziği çalışmaları.

6.YARIYIL

MÇE 302 ALAN ÇALGISI (FLÜT)

Uzun,temiz,düzgün ses üretme çalışmaları,Dör Diyez,Dört bemol majör-Minör gam etüt ve eserler.Güç ritmlerde alıştırmalar.Bach-Si Min Süit,Pergolesi-Sol Maj Konçerto,Vb.

7.YARIYIL

MÇE 401 ALAN ÇALGISI (FLÜT)

Uzun seslerle birlikte ,sonorite(ton),parlak,müzikal ve yumuşak bir tona ulaşmasını sağlar.Dilve parmaklar hız kazanmış olur.

Mozart, Andante, Ouvertür, Sol Maj Konçerto, Cambini Mi Min düet, ..
Beş diyez, beş bemol Maj. Gamlar ve etütlerin devamı.

8. YARIYIL

MÇE 402 ALAN ÇALGISI (FLÜT)

Bu yıla kadar aldığı tüm tekniklerle birlikte altı diyez majör ve minör tüm gamlar ile ilgili etüt ve ileri düzeyde eserlerin çalışılması, ünlü flütçülerden ünlü bestecilerin eserlerinin yorumlarının dinlenmesi. Türk bestecilerinin bu alanda ürettiği eserlerin tanınması ve bazılarının çalışılması. Oda Müziği ve olabildiğince piyano eşlikli veya küçük orkestra eşlikli eserlerin çalınması, resital ve konser kavramlarının pekiştirilmesi. Deha çok uygulamaya yönelik bir dönem.

Türk ve Dünya okul müzik eğitimi ürünlerini tanıma ve çamadan dünyaca ünlü Türk ve başka ülkelerin çeşitli türlerde bestelemiş oldukları eserlerden oluşan bir dağarcık (repertuvar) oluşturması ve geleceğe yönelik bir planlama ile çalışılması düzeni.

(Not: Temel Teknikler: a): Flütün parçalarını takılması, ayrılması ve taşınması.

b): Bakımı, her çalışma sonu, aylık, yıllık, genel-kuramsal.

c): Çalış pozisyonunun tam alınması, alışılması.

d): Üfleme " " " " " "

e): Nefes alış ve diyafram kullanılışı.

f): Perdelerin üzerinde parmakların doğru duruşu.

g): Tam ve düzgün bir sesin elde edilmesi.).

Y. Doç. A. Aydın İlik

Karakteristik parçaların çalışılması

Çeşitli nūans, değer ve hareketlerin çalışılması

Teknik geliştirici çeşitli etütlerin çalışılması

İki flüt için yazılmış "düet" lerin çalınması

3.Sınıf

Bütün gamların arpejli olarak çalınması

Parmaklarla çabukluk veren etütlerin çalışılması

Çeşitli aralıklarda (intervalle:interval) etütler

Prelüt (başlama müziği)lerin çalıştırılması

Çeşitli "Düet" çalışmaları

Değişik usulde ve tonda çalışmalar

Teknik geliştirici etütlerin çalışılması

Değişik tonlarda karakteristik parçaların çalınması

Modülasyonla ilgili çalışmalar

Parmak çalıştırıcı etütlerin çalıştırılması

Tuķu-Tutuku ve çift dilli notaların çalıştırılması

Ankara-İstanbul İsmail Devlet Konservatuvarları

Flüt Öğrenim (müfredat) Programı.

LİSE I

Flütün tanıtılması:

- 1- Flütün parçalarının takılması, ayrılması, taşınması.
- 2- Çalış pozisyonunun tam alışması.
- 3- Üfleme " " "
- 4- Kefes alış ve diaframın kullanılışı.
- 5- Perdelerin üzerinde parmakların duruşu.
- 6- Tam ve düzgün sesin elde edilmesi.
- 7- 4 Majör ve 4 minör gamın öğrenilmesi.

ÇAĞARLANILACAK METODLAR

x Altos I ci Kitap (I ci kısım)

Emil Prill (op 7)

Gariboldi Ersten Ubungen.

" Etüdes Mignones.

Sınav için

- 1- Öğretmenin çalıştırdığı metoddan 2 veya 3 parça ile öğrendiği gamları çalar.
- 2- Sınıfında ileri aşama gösterirse öğrenciye ileri program uygulanır.

(x) İşaretililer temel metod sayılır.

LİSE II

İkinci yıl

- I- Öğrenci bütün gamları öğrenmiş olur.
- 2- Müzik terimlerinden (Dinamikler, staccato, portato, detache) Gibi dersl.
- 3- Syncop, appoggiature, trill, Mordant, Grupetto örneklerini öğrenmiş olur.

YARARLANACAĞI METODLAR

I- Altes I ci kitap (2 ci kısım)

Taffanel Goubert - Exercices Journaliers.

M. Moysse - 24 Petit études Melodiques et var.

Demersman - 50 Etudes Chantantes (op.4)

PARÇA

x MOZART : Menuet

LULLY : Gavot

PURCEL : Sonat

SINAV

Öğretmenin sene içinde çalıştırdığı etüd ve parçalardan I veya 2 adedi seçer. Öğrenci ilerlemiş ise Lise III Teki Konçertolardan biri verilebilir.

ÜÇÜNCÜ YIL

- 1- Öğrenci uzun seslere değişik nuanslarla devam eder.
- 2- Teknik etüdlere başlar, gamları değişik hız ve şekillerde çalar.
- 3- Entonasyonu düzgün parlak bir ton elde etmeli.
- 4- Altes vs. den Düet veya piyano ile çalarken ritm beraberliği, tınlama, ve entonasyon kontrolü yapmağa önem verir.

TEKNİK İÇİN

x) TAPPAHEL GOUBERT: Exercices Journaliers.

REICHART : op. 5

M. MOYSE : Games et arpeges. (480)

ETÜD

- x ALTES : II kitap (3 kısım)
- x ANDERSEN : op. 30
- x KÖHLER : op. 66 (veya op. 93)

PARÇA

c MOZART : Andante (vs.)

SONAT

- x BEANDESL : sonat D. Dur.
- ANDERSEN : op. 56 I-2-3-4-5

Konçerto

- QUANTZ : G? Dur.
- VIVALDİ : Konçertolarından biri.
- Pergolesi: G. Dur.
- GLUCK: G. Dur.